

Årsboks slut

2024

Boråsregionen
Sjuhärad's kommunalförbund

Innehåll

1.	Politisk representation.....	4
1.1	Direktion.....	4
1.2	Revisorer	4
2.	Förvaltningsberättelse.....	5
2.1	Organisation.....	5
2.1.1	Syfte och strategiskt mål.....	5
2.1.2	Grunduppdrag.....	5
2.1.3	Styrdokument.....	6
2.1.4	Finansiering.....	6
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	7
2.3	Ekonomiskt resultat.....	8
2.3.1	Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet.....	8
2.4	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	8
2.5	Balanskravsresultat.....	9
2.6	Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder	9
2.7	Investeringsredovisning	9
2.8	Intern kontroll	9
2.9	Väsentliga personalförhållanden.....	9
2.10	Förväntad utveckling.....	10
3.	Räkenskaper.....	12
3.1	Resultaträkning total	12
3.1.1	Resultaträkning Förbundskansli.....	12
3.1.2	Resultaträkning Administration.....	13
3.1.3	Resultaträkning Regional utveckling.....	13
3.1.4	Resultaträkning Valfärdsutveckling.....	14
3.1.5	Resultaträkning Business Region Borås.....	14
3.1.6	Resultaträkning Dataskyddsombud.....	15
3.1.7	Resultaträkning Medarbetarcentrum	15
3.1.8	Resultaträkning Vård- och omsorgscollege Sjuhärad.....	16
3.1.9	Resultaträkning Navet science center	16
3.1.10	Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.....	17
3.2	Balansräkning.....	17
3.3	Noter.....	18
3.4	Kassaflödesanalys	23
3.5	Driftredovisning	24
4.	Måluppfyllelse.....	25
4.1	Strategiskt mål	25

4.2	Grunduppdrag.....	25
4.3	Mål och uppdrag 2024.....	28
4.4	Intressebolag.....	38

Bilagor

1. Uppföljning internkontrollplan 2024
2. Årsrapport Driftverksamheter
3. Årsrapport Navet science center

1. Politisk representation

1.1 Direktion

Direktionen är förbundets beslutande organ och tillika förbundsstyrelse. Direktionen hade sex sammanträden under 2024.

Ordförande	Ulf Olsson (S)	Borås Stad	
1e vice ordförande	Annette Carlson (M)	Borås Stad	
2e vice ordförande	Ulf Dahlberg (S)	Marks kommun	
Ledamot	Ulf Rapp (S)	Bollebygds kommun	
Ledamot	Mats Palm (S)	Herrljunga kommun	
Ledamot	Johan Björkman (M)	Svenljunga kommun	
Ledamot	Driton Bilalli (S)	Tranemo kommun	
Ledamot	Wiktor Öberg (M)	Ulricehamns kommun	
Ledamot	Bengt Hilmersson (C)	Vårgårda kommun	
Ersättare	Daniel Persson (SD)	Bollebygds kommun	
Ersättare	Kerstin Hermansson (C)	Borås Stad	Tom 240430
Ersättare	Helena Ruderfors (C)	Borås Stad	From 240501
Ersättare	Niklas Arvidsson (KD)	Borås Stad	Tom 241001
Ersättare	Helena Ishizaki (KD)	Borås Stad	From 241002
Ersättare	Gunnar Andersson (M)	Herrljunga kommun	
Ersättare	Tomas Ekberg (M)	Marks kommun	
Ersättare	Patrik Harrysson (S)	Svenljunga kommun	
Ersättare	Niklas Gardewik (M)	Tranemo kommun	
Ersättare	Klas Redin (S)	Ulricehamns kommun	Tom 240926
Ersättare	Ruza Källström (S)	Ulricehamns kommun	From 241121
Ersättare	Tony Willner (S)	Vårgårda kommun	
Adjungerad	Tobias Carlsson (L)	Varbergs kommun	
Adjungerad	Jeanette Qvist (S)	Varbergs kommun	
Adjungerad	Stefan Lindborg (V)		Tom 240229
Adjungerad	Arthur Thiry (V)		From 240301
Adjungerad	Mikael Levander (NU)		
Adjungerad	Anna Svalander (L)		

1.2 Revisorer

Förbundet ska revideras av minst tre revisorer som är gemensamma för förbundsmedlemmarna. Borås, Mark och Ulricehamn utser vardera en revisor. Borås Stads revisor är sammankallande. Dessutom kan övriga medlemskommuner om de så önskar utse vardera en revisor.

Boris Preijde (M)	Borås Stad
Marijke Hallencreutz (M)	Marks kommun
Olof Qvist (SD)	Ulricehamns kommun
Göran Nordh (FR)	Bollebygds kommun
Jonny Gustafsson (-)	Herrljunga kommun
Bengt Melkersson (C)	Tranemo kommun
Weine Eriksson (S)	Vårgårda kommun

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är en samverkansorganisation för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal.

Förbundet leds av en Direktion där medlemskommunerna företräds av politiskt valda ledamöter. De två beredningsgrupperna Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7) och Valfärd och Kompetens (VoK) arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden.

Sjuhärads kommunalförbund är delägare i bolagen Gryning Vård AB och Mediapoolen AB. Förbundets medlemmar ingår även i VästKom, som på regional nivå ska företräda och samordna kommunernas intressen inom de hälso- och sjukvårdsfrågor som har ett tydligt länsperspektiv samt tillhörande digitalisering.

Förbundet utser Sjuhärads representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom, Beredningen för hållbar utveckling Västra Götaland (BHU) och det politiska samrådsorganet SRO.

2.1.1 Syfte och strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är **Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.**

Detta görs genom att med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande. Förbundet syftar till att stärka Sjuhäradsregionen samt att främja medlemmarnas samverkan för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Enligt förbundsordningen ska förbundet aktivt tillvarata medlemskommunernas gemensamma intressen, bland annat regionalt och nationellt, samt vara en plattform för medlemmarnas sammanhållning byggd på samsyn över kommun- och partigränser.

Ändamål med verksamheten

1. Att verka för samordning av strategiska angelägenheter av gemensamt intresse för medlemskommunerna i deras roll och verksamheter
2. Samverkan i andra frågor där medlemmarna bedömer detta lämpligt
3. Att svara för drift av verksamheter som Direktionen samfällt beslutar

2.1.2 Grunduppdrag

Förbundet är en samverkansplattform med huvuduppdrag att verka för samordning och utveckling inom de områden medlemskommunerna anser vara angelägna. Förbundet har specialistkompetens som kan utgöra ett viktigt stöd för medlemskommunerna och bidra till utveckling av Sjuhärad. Förbundet har grunduppdrag inom regional utveckling och välfärdsutveckling av både permanent och tillfällig karaktär samt fördelar utvecklingsmedel enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Förbundskansliet stödjer de politiska grupperingarna och är kontakt gentemot medlemskommunerna samt andra myndigheter och organisationer. I syfte att tillvarata och fånga upp utvecklingsbehov deltar förbundet i grupperingar på såväl delregional, regional som nationell nivå.

Förbundets verksamhet innefattar även verksamheter och uppdrag som finansieras av deltagande kommuner; Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege Sjuhärad, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Närvårdssamverkan styrs av ett delregionalt politiskt samråd bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

2.1.3 Styrdokument

Verksamheten grundar sig på [förbundsordningen](#). Styrdokument inom regional utveckling är [Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030](#) samt [Kulturplan Sjuhärad 2024-2027](#). Inom område välfärdsutveckling styrs verksamheten utifrån gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser. Övriga verksamheter har planer och uppdragsbeskrivningar som beskriver deras arbete.

2.1.4 Finansiering

Verksamheten finansieras via medlemsavgifter från medlemskommunerna samt via bidrag för tillväxtsatsningar från Västra Götalandsregionen. Utvecklingsmedel och projektmedel utgör de största intäktsposterna för förbundet. Merparten av dessa delas sedan ut till externa parter för olika projekt och utvecklingsarbeten enligt fastställd modell.

Business Region Borås, Dataskyddsombudsverksamheten, Medarbetarcentrum och Navet science center finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna och förs därför som egna enheter i den interna redovisningen. Detta gäller även Vård- och omsorgscollege Sjuhärad och Närvårdssamverkan Södra Älvsborg som finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Utöver ovanstående bedriver förbundet en rad projekt där finansiering sker i särskild ordning.

Verksamhet	Finansiering
Basverksamhet	Medlemsavgift 41 kr, Varberg 11 kr/invånare. Total intäkt ca 10 000 tkr. Uppräkning till 2024 ca 0,3 %.
Utvecklingsmedel samt projekt	Förbundet erhåller enligt beslutad överenskommelse medel från Västra Götalandsregionen avseende delregionala utvecklingsmedel. Medlen betalas ut från miljö- och regionutvecklingsnämnden (9 000 tkr) samt kulturnämnden (2 050 tkr). Medlemskommunerna motfinansierar dessa medel med 37 kr/invånare, totalt 8 400 tkr. Medlen förvaltas av kommunalförbundet och används för att ge stöd till projekt som främjar hållbar regional utveckling och tar sig an aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland enligt den Regionala utvecklingsstrategin 2030, Kulturstrategi 2024–2027 och Klimat- och miljöstrategin 2030. Utöver utvecklingsmedel erhålls projektmedel från andra externa parter.
Business Region Borås	Medlemsavgift 6 kr/invånare. Uppräkning till 2024 ca 0,2 %.
Dataskyddsombud	Verksamheten finansieras genom en fast avgift om 139 tkr per deltagande kommun samt en rörlig avgift om 6,69 kr/invånare. Uppräkning enligt avtal 2,5 %.
Medarbetarcentrum	Medlemsavgift samt försäljning av tjänster. Uppräkning enligt avtal 2,5 %.
Vård- och omsorgscollege	Verksamheten finansieras av kommunerna och Västra Götalandsregionen enligt fastställd modell. Kommunernas kostnader fördelas utifrån invånarantal. Uppräkning enligt PKV, dock ingen uppräkning till 2024 enligt särskilt beslut.
Navet science center	Medlemsavgift, Skolverket, Västra Götalandsregionen, sålda tjänster, temporära projektmedel. Uppräkning skolvärd 2,5 %.
Närvårdssamverkan	Medlemsavgift 6 kr/invånare (50 %), Delregional nämnd södra 50 %, temporära projektmedel. Uppräkning till 2024 ca 0,2 %.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Beslutet om den nya järnvägen mellan Göteborg och Borås kommer inte bara att påverka Sjuhärad utan hela Västsverige. Investeringen kommer att påverka vår delregion i flera avseenden och därmed även få stor inverkan på förbundet som helhet. En effekt är att befintligt stråksamverkansarbete kommer att fördjupas och intensifieras.

I juni undertecknades ett samverkansavtal mellan kommunerna i stråket Borås-Värnamo gällande djupare samarbete med syfte att förbättra kommunikationsmöjligheterna för invånarna i stråket. Arbetet startade upp under hösten. Ett första steg är att genomföra en nulägesanalys för att undersöka trafikflöden, näringslivsutveckling, besöksnäring och bebyggelseutveckling längs stråket.

Näringslivsarbetet i Sjuhärad har växlats upp till västsvenskt perspektiv genom satsningen Västsvenska etableringar för grön omställning, VEGO, som startade i september 2023 och det investeringsfrämjande arbetet har utvecklats under året. Ett annat arbetsområde inom VEGO är kartläggning av värdekedjor, där Business Region Borås fått ansvar för textilvärdekedjan. Det har varit stort fokus på textilområdet under året; både kopplat till värdekedjan och frågan gällande återvinning av textil till följd av ny EU-lagstiftning från 1 januari 2025.

Under våren presenterades en potentialstudie för sol- och vindkraft i Sjuhärad, ett arbete inom ramen för den regionala energiöverenskommelsen som tecknades mellan kommunerna, kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen i början av året. Potentialstudien uppmärksammades av både media och olika politiska forum lokalt, regionalt och nationellt, vilket bidragit till ökad kunskap om studien samt den potential som finns när det gäller energiproduktion i Sjuhärad. Som en direkt effekt av rapporten har tre kommuner inlett ett samarbete för att öka lokal energiproduktion. Projektet Krafttag i Väst - ELSa beviljades medel från Energimyndigheten och handlar om att Västra Götalandsregionen, kommunalförbunden, Länsstyrelsen och Energikontor Väst samverkar gällande kommunöverskridande energiplanering. Båda dessa satsningar leder till förstärkt kommunsamverkan avseende energiplanering.

I juni beviljades förbundet projektmedel från VGR för att förstärka kompetensförsörjningsarbetet på delregional nivå under tre år; en av de största utmaningarna för arbetsgivarna framöver. Kompetensförsörjning var även temat på Direktionens strategidagar i september med syfte att hitta områden kommunerna kan samverka kring framåt.

I november skulle införandet av Millenium ha påbörjats och ett omfattande förberedelsearbete har pågått under året. Samtliga kommuner i Sjuhärad var dock överens om att det saknades förutsättningar för införande på grund av avsaknad av leveranser, undermåligt utbildningsmaterial och tekniska svårigheter i systemet. Detta framfördes i en gemensam skrivelse, vilket ledde till att kommunernas införande sköts upp. Efter att hela projektet pausats, pågår för närvarande inget aktivt arbete. Införandet av ett nytt digitalt verksamhetssystem kommer dock att få stor inverkan på hela hälso- och sjukvårdssystemet, vilket även innebär påverkan på den kommunala hälso- och sjukvården.

Ett förslag på nytt hälso-och sjukvårdsavtal har tagits fram under året. Boråsregionen har haft en god struktur för förankring och delaktighet i framtagandet och remissmöten under våren 2025 kommer att stärka sjuhäradskommunerna inför beslutsfattandet av nytt avtal.

Det pågår stora omställningar inom välfärdsområdet. Det handlar om omställning till en god och nära vård, omställning av socialtjänsten, digitalisering och välfärdsteknik. Dessa har stor koppling till varandra och behöver samordnas. Under 2024 startade ett stort förberedelsearbete inför att den nya socialtjänstlagen ska börja gälla 1 juli 2025. Socialtjänsten behöver bli mer förebyggande, tillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad. Men socialtjänsten kan inte göra detta ensam, utan omställningen måste göras i samverkan med andra verksamheter och aktörer, till exempel skolan, polisen, regionen och civilsamhället.

Kultursamverkan har förstärkts genom att en politisk dimension adderats till arbetet med styrdokumentet; ett kulturpolitiskt nätverk med representanter från samtliga medlemskommuner som arbetar på uppdrag av beredningen för hållbar regional utveckling Sjuhärad.

2.3 Ekonomiskt resultat

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 511 tkr gentemot budget vilket är i paritet med resultatet 2023. Förbundskansliet redovisar ett positivt resultat om drygt 800 tkr, vilket bland annat härrör från högre ränteintäkter än budgeterat om drygt 1 000 tkr samt interna omfördelningar inom basverksamheten. Administrationen redovisar ett positivt resultat om 875 tkr till följd av vakans under året.

Navet science center uppvisar ett negativt resultat om ca 1 300 tkr. Det budgeterade resultatet var ett underskott om drygt 1 500 tkr till följd av ökade pensionskostnader. En översyn gällande Navets långsiktiga finansiering genomfördes under hösten.

Business Region Borås, Dataskyddsverksamheten, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege Sjuhärad samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2025.

2.3.1 Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett positivt resultat om 858 tkr i förhållande till lagd budget. Differensen förklaras av mindre avvikelser i några av verksamheterna.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och regioner ha god ekonomisk hushållning. Förbundet ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning enligt följande riktlinjer:

1. Förbundet ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för Boråsregionen och medlemskommunerna
 - Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
 - Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån Direktionens reglemente, riktlinjer och beslut
2. Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt
3. Direktionens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.

Kommunallagen anger att ekonomin ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Förbundets finansiella mål 2024 är:

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 6 000 tkr

Förbundets positiva resultat samt att det totala egna kapitalet vid årets utgång uppgår till 13 080 tkr innebär att de finansiella målen är uppnådda.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet god måluppfyllelse. Grunduppdraget har genomförts enligt plan och med gott resultat, sett till uppföljningen av styrdokumenterna samt den enkät som besvarats av 112 deltagare i förbundets nätverk där 95 % anger att de är nöjda med nätverken i sin helhet. När det gäller de mål och uppdrag som sattes för 2024 är 19 av 23 uppnådda och fyra delvis uppnådda. Även driftverksamheterna uppvisar god måluppfyllelse.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.5 Balanskravsresultat

Kommunalförbundet redovisar ett positivt ekonomiskt resultat för 2024 om 511 tkr. Förbundet får inte använda resultatutjämningsreserv (RUR).

Beräkning av balanskravsresultat

Belopp i tkr	
Årets resultat enligt resultaträkningen	511
Reducering realisationsvinster	0
Balanskravsresultat	511

2.6 Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder

Samma redovisningsprinciper har använts som i årsbokslut 2023.

2.7 Investeringsredovisning

Under året har Navet science center investerat i ny belysningsarmatur, förtätning av utställningar samt övergång till Borås stad som IT-leverantör av nätverk och utrustning.

Projekt	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse
Belysningsarmatur samt lokalunderhåll	1 200 tkr	938 tkr	262 tkr
Navet science center			

2.8 Intern kontroll

Uppföljning av intern kontrollplan för 2024 är genomförd och redovisas i bilaga 1. Beslut om intern kontrollplan 2025 fattades av Direktionen 2024-12-06.

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Det faktum att förbundet endast har 55 anställda innebär att enstaka personer kan leda till stora svängningar i mätningarna. Utökningen av antalet anställda är i sin helhet kopplad till projektverksamhet.

	2022	2023	2024
Antal anställda, åa	43,9	49,0	54,4
Sjukfrånvaro total i %	2,4	3,3	2,0
Män	0,9	2,9	1,1
Kvinnor	2,9	3,5	2,3
Sjukfrånvaro 1-14 dgr i % av total sjukfrånvaro	68,9	52,8	74,4
Män	14,6	43,5	60,7
Kvinnor	85,4	55,5	13,7
Sjukfrånvaro över 15 dgr i % av total sjukfrånvaro	31,2	9,2	17,1
Män	0	0	0
Kvinnor	34,6	11,9	17,1
Sjukfrånvaro över 60 dgr i % av total sjukfrånvaro	12,6	38	8,6
Män	0	56,5	0
Kvinnor	14	32,5	8,6
Sjukfrånvaro 29 år och yngre	2,8	2,0	0
Män	0,3	1,6	0
Kvinnor	3,4	2,2	0

Sjukfrånvaro 30-49 år	2,0	2,6	2,4
<i>Män</i>	2,2	6,3	0,4
<i>Kvinnor</i>	1,2	1,8	1,9
Sjukfrånvaro 50 år och äldre	2,7	4,2	1,8
<i>Män</i>	0,9	1	0,2
<i>Kvinnor</i>	3,4	5,8	1,7
Medianlön för tillsvidareanställda, kr/månad	44 000	46 250	47 700
<i>Män</i>	45 150	50 800	48 875
<i>Kvinnor</i>	43 150	45 800	46 000
Tillsvidareanställda med heltidsanställning i %	97	92	93
Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %	99,6	98	99

2.10 Förväntad utveckling

I Västsverige genomförs en historiskt omfattande satsning på hållbar mobilitet och grön industriutveckling med stark internationell medverkan. Att bygga ut infrastrukturen och säkerställa energiförsörjningen är avgörande förutsättningar för framgång och för att säkerställa överlevnaden hos befintliga företag. Den gröna omställningen ställer nya krav på kommunerna och näringslivet och samverkan är en förutsättning för att säkra konkurrenskraften. Omställningen och industrietableringar driver fram ett ökat behov av eleffekt. De regionala samverkansprojekten för att trygga energiförsörjningen och främja västsvenska etableringar i den gröna omställningen fortsätter under kommande år.

Att lyfta Sjuhärads attraktionskraft är ett annat viktigt område för samverkan som kommer att ha betydelse såväl för nya etableringar som för kompetensförsörjningen. Samverkan med högskolan är ett annat prioriterat område för att nå målet om en innovativ och konkurrenskraftig delregion.

Kompetensförsörjning anges som en av de största utmaningarna för arbetsgivarna; privata såväl som offentliga. Att matcha utbildningssystemet med arbetsmarknadens behov är grundläggande för att säkra framtidens arbetskraft och stärka konkurrenskraften. Kopplingen mellan skola och arbetsliv behöver stärkas för att skapa intresse för yrken där de framtida rekryteringsbehoven är stora. En majoritet av arbetsgivarna i Västra Götaland uppger idag att de har svårt att rekrytera och att orsaken är att det saknas personer med rätt yrkeserfarenhet och/eller utbildning. Glappet mellan arbetsmarknadens behov och tillgången på rätt kompetens är stor, särskilt inom industri- och vårdsektorn. Förbundet arbetar för att fördjupa samarbetsformerna med vuxenutbildningens aktörer för att främja ett utbildningsutbud som motsvarar kommunernas och arbetsmarknadens behov. Kompetensrådet är en viktig gruppering för att nå relevanta aktörer och ett stöd i kompetensförsörjningsarbetet.

Klimatförändringarna blir alltmer påtagliga i människors vardag. Att minska negativ klimatpåverkan och stoppa förlusten av biologisk mångfald är två stora utmaningar som kräver samverkan. Den Europeiska gröna given driver på omställningen och ny lagstiftning påverkar både kommunerna och näringslivet. Kommunerna har en strategiskt viktig roll för att klimatmålen ska nås. Förbundet stödjer kommunerna i arbetet mot en cirkulär och hållbar framtid genom en rad olika regionala och lokala projekt för att trygga energiförsörjningen, ställa om till fossilfria transporter samt minimera avfallet i arbetet med den gemensamma avfallsplanen.

Samhällsplanering handlar om att balansera och väga olika intressen mot varandra och skapa förutsättningar för hållbar utveckling av våra städer och regioner. Att samordna och koordinera planeringsprocesser gällande frågor som sträcker sig över kommungränserna bidrar både till högre kvalitet och ökad effektivitet. Klimatförändringarna ställer stora krav på klimatanpassningar i fysisk planering. Sjuhärads kommuner samverkar kring strategisk markanvändning, stora etableringar och infrastruktur med stråksamverkan både västerut och österut. Beslutet att anlägga en ny järnväg mellan Borås och Göteborg kommer att bli avgörande för Västsveriges tillväxt och konkurrenskraft. Att bygga samman regionens största städer kommer att skapa en helt ny arbetsmarknadsregion.

Sverige står inför många möjligheter men även utmaningar när det gäller kulturens framtid. Digitalisering, ekonomiska förutsättningar, mångfald och globala perspektiv påverkar kulturlivet. Det krävs anpassningar för att möta framtida krav och utmaningar. Behovet av delregional samverkan har ökat för att kunna möta utmaningarna inom kultursektorn. Utredningen Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun analyseras och bereds nu av regeringen som återkommer om hur förslagen till förändrad finansieringsmodell ska omhändertas. Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan styr de regionala satsningarna inom kultur, demokratiutveckling och civilsamhällesfrågor. Kulturplan Sjuhärad samspelar med den regionala strategin och innehåller sex prioriterade områden.

Välfärden står inför flera stora omställningar de kommande åren. Omställningen till nära vård innebär ett mer personcentrerat förhållningssätt. Målet är att vården ska finnas nära och ges jämlikt med tydligt fokus på hälsofrämjande och förebyggande. Detta leder till att alltmer hälso- och sjukvård kommer att ges i hemmet, vilket ställer nya och förändrade krav på den kommunala hälso- och sjukvården. Under 2025 kommer kommunerna att ta ställning till ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal med Västra Götalandsregionen.

Förändrad demografi leder dels till utmaningar gällande kompetensförsörjningen i välfärden, dels en föränderlig målgrupp med delvis nya behov. Behovet av nya arbetssätt ökar och digitalisering är ett område som behöver utvecklas.

En socialt hållbar delregion innebär att alla invånare har jämlika förutsättningar att leva ett gott liv och delta i samhällslivet. Att bli behörig till gymnasiet och gå klart sin utbildning är viktigare än någonsin, då en gymnasieutbildning ger bättre förutsättningar att få ett arbete och att klara sig i samhället. Den ökande psykiska ohälsan bland befolkningen ställer nya krav på verksamheterna.

Förbundets roll inom välfärdens område är att stödja kommunerna genom att skapa forum för samverkan och koordinering av insatser. Omvärldsbevakning och hjälp med prioritering är andra områden där förbundet kan bidra.

Initiativ har tagits till att finna former för mellankommunal samverkan inom flera områden i syfte att utveckla, effektivisera samt säkerställa relevant kompetens inom vissa kommunala processer.

3. Räenskaper

3.1 Resultaträkning total

Tkr	2024	2023	Not
Verksamhetens intäkter	43 028	34 851	1
Verksamhetens kostnader	-80 743	-71 114	2
Avskrivningar	-674	-549	
Verksamhetens nettokostnader	-38 389	-36 812	
Förbundsbidrag, Förbundskansli	1 272	3 925	3
Förbundsbidrag, Administration	0	288	4
Förbundsbidrag, Regional utveckling	11 397	10 020	5
Förbundsbidrag, Valfärdsutveckling	3 462	2 741	6
Medlemsavgifter, BRB	1 452	1 199	7
Medlemsavgifter, DSO	2 418	2 237	8
Medlemsavgifter, MC	2 540	2 322	9
Medlemsavgifter VO-college	971	1 102	10
Medlemsavgifter, Navet	8 841	8 579	11
Medlemsavgifter, NVS	2 345	1 496	12
Finansiella intäkter	4 228	3 622	13
Finansiella kostnader	-26	-24	14
Resultat före extraordinära poster	511	695	
Extraordinära intäkter	0	0	
Extraordinära kostnader	0	0	
Årets resultat	511	695	

3.1.1 Resultaträkning Förbundskansli

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	45	173
Verksamhetens kostnader	-4 713	-6 770
Avskrivningar	0	-7
Verksamhetens nettokostnader	-4 668	-6 604
Förbundsbidrag, Förbundskansli	1 272	3 925
Finansiella intäkter	4 228	3 626
Finansiella kostnader	-11	-14
Resultat före extraordinära poster	821	933
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	821	933

3.1.2 Resultaträkning Administration

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter*	8 567	6 841
Verksamhetens kostnader*	-7 614	-6 913
Avskrivningar	-77	-69
Verksamhetens nettokostnader	875	-141
Förbundsbidrag, Administration	0	288
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	875	147
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	875	147

*Inkl. interna poster på 7 332 tkr

3.1.3 Resultaträkning Regional utveckling

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	19 926	14 018
Verksamhetens kostnader	-31 142	-24 038
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-11 216	-10 020
Förbundsbidrag, Regional utveckling	11 397	10 020
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	182	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	182	0

3.1.4 Resultaträkning Valfärdsutveckling

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	290	272
Verksamhetens kostnader	-3 752	-3 013
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 462	-2 741
Förbundsbidrag, Valfärdsutveckling	3 462	2 741
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.5 Resultaträkning Business Region Borås

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	2 440	561
Verksamhetens kostnader	-3 892	-1 758
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 452	-1 197
Medlemsavgifter, BRB	1 452	1 198
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	-1
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.6 Resultaträkning Dataskyddsombud

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	0	0
Verksamhetens kostnader	-2 418	-2 237
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 418	-2 237
Medlemsavgifter, DSO	2 418	2 237
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.7 Resultaträkning Medarbetarcentrum

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	655	838
Verksamhetens kostnader	-3 195	-3 160
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 540	-2 322
Medlemsavgifter, MC	2 540	2 322
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.8 Resultaträkning Vård- och omsorgscollege Sjuhärad

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	0	0
Verksamhetens kostnader	-971	-1 102
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-971	-1 102
Medlemsavgifter, VO-college	971	1 102
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.9 Resultaträkning Navet science center

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	15 965	15 730
Verksamhetens kostnader	-25 561	-24 209
Avskrivningar	-596	-473
Verksamhetens nettokostnader	-10 192	-8 952
Medlemsavgifter, Navet	8 841	8 579
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-15	-12
Resultat före extraordinära poster	-1 366	-385
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	-1 367	-385

3.1.10 Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	2 474	2 406
Verksamhetens kostnader	-4 818	-3 902
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 345	-1 496
Medlemsavgifter, NVS	2 345	1 496
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.2 Balansräkning

Tkr	2024	2023	Not
Anläggningstillgångar	4 185	3 921	
Maskiner och inventarier	3 673	3 409	15
Värdepapper	512	512	16
Omsättningstillgångar	113 827	103 869	
Kortfristiga fordringar	7 272	10 550	17
Fordringar hos Borås stad	106 549	93 300	18
Kassa och bank	6	19	
Summa tillgångar	118 012	107 789	
Eget kapital	13 080	12 569	19
Därav årets resultat	511	695	
Därav resultatutjämningsreserv	0	0	
Avsättningar	6 841	8 491	
Andra avsättningar	6 841	8 491	20
Skulder	98 092	86 729	
Kortfristiga skulder	98 092	86 729	21
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	118 012	107 789	

3.3 Noter

Tkr	2024	2023
1 Verksamhetens intäkter		
Statsbidrag	3 838	4 556
MRU NAVET	2 657	2 657
MRU DRUM	9 000	9 000
KN DRUM	2 050	2 050
MRU Fossilfri Boråsregion	335	164
MRU LUMP	289	0
MRU Digitaliseringsstrateg	34	0
MRU Västsvenska etableringar för grön omställning	649	0
MRU Fullföljda studier	1 984	1 431
VGR Tekniktrappan	1 166	0
VGR Socialt hållbart föräldrastöd- ABC	1 006	454
VGR SamBio	223	0
VGR Suicidprevention välfärd	1 528	2 600
VGR Samsjuklighet välfärd	675	0
VGR Närvårdssamverkan	6 253	3 530
Nollning av projektkostnader genom tidigare utbetalade medel	-8 025	-6 348
EU-bidrag	2 086	591
Övriga intäkter	17 280	14 166
Summa	43 028	34 851
2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag till projekt/verksamheter	10 789	10 051
Personalkostnader	47 662	40 580
Material och tjänster	22 185	20 382
Revisionskostnader	107	102
Summa	80 743	71 114
3 Förbundsbidrag, Förbundskansli		
Bollebygd	105	220
Borås	1 237	2 588
Herrljunga	103	215
Mark	381	800
Svenljunga	116	246
Tranemo	129	271
Ulricehamn	272	567
Varberg	197	409
Vårgårda	133	278
Medfinansiering Högskolan i Borås	0	-1 500
Medfinansiering projekt VEGO	-800	-170
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2024*	-600	0
Summa	1 272	3 925
*Projekt 503		

4 Förbundsbidrag, Administration

Bollebygd	0	11
Borås	0	133
Herrljunga	0	11
Mark	0	41
Svenljunga	0	13
Tranemo	0	14
Ulricehamn	0	29
Varberg	0	21
Vårgårda	0	14
Summa	0	288

5 Förbundsbidrag, Regional utveckling

Bollebygd	518	487
Borås	6 106	5 368
Herrljunga	506	478
Mark	1 879	1 684
Svenljunga	574	541
Tranemo	635	594
Ulricehamn	1 340	1 204
Varberg	297	110
Vårgårda	657	607
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2023	0	-1 053
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2024	-1 115	0
Summa	11 397	10 020

6 Förbundsbidrag, Velfärdsutveckling

Bollebygd	136	108
Borås	1 603	1 268
Herrljunga	133	105
Mark	493	392
Svenljunga	151	120
Tranemo	167	133
Ulricehamn	352	278
Varberg	256	201
Vårgårda	172	136
Summa	3 462	2 741

7 Medlemsavgifter, Business Region Borås

Bollebygd	58	58
Borås	688	685
Herrljunga	57	57
Mark	212	212
Svenljunga	65	65
Tranemo	72	72
Ulricehamn	151	150
Vårgårda	74	74
Överskott 2022	0	474
Överskott 2023	649	-649
Överskott 2024	-574	0
Summa	1 452	1 198

8 Medlemsavgifter, Dataskyddsombud

Bollebygd	204	199
Borås	907	882
Herrljunga	203	198
Mark	375	366
Svenljunga	211	206
Tranemo	219	214
Ulricehamn	307	299
Vårgårda	222	216
Överskott 2023	342	-342
Överskott 2024	-572	0
Summa	2 418	2 237

9 Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum

Borås	1 682	1 641
Mark	611	596
Svenljunga	181	177
Tranemo	205	200
Överskott 2023	291	-291
Överskott 2024	-429	0
Summa	2 540	2 322

10 Medlemsavgifter, Vård- och omsorgscollege

Bollebygd	34	34
Borås	399	398
Herrljunga	33	33
Mark	123	123
Svenljunga	38	38
Tranemo	41	42
Ulricehamn	88	87
Vårgårda	43	43
Fakturerat SÄS och Närhälsan	118	118
Överskott 2023	380	567
Överskott 2024	-325	-380
Summa	971	1 102

11 Medlemsavgifter, Navet science center

Borås	6 772	6 607
Herrljunga	202	150
Mark	817	797
Svenljunga	235	229
Tranemo	264	257
Ulricehamn	551	538
Summa	8 841	8 579

12 Medlemsavgifter, Närvårdssamverkan

Bollebygd	58	58
Borås	688	685
Herrljunga	57	57
Mark	212	212
Svenljunga	65	65
Tranemo	72	72
Ulricehamn	151	150
Vårgårda	74	74
Fakturerat HSNK	1 377	1 374
Överskott 2022	0	682
Överskott 2023	1 934	-1 934
Överskott 2024	-2 342	0
Summa	2 345	1 496

13 Finansiella intäkter

Ränteintäkter kortfristiga fordringar	4 228	3 622
---------------------------------------	-------	-------

14 Finansiella kostnader

Räntekostnader	26	24
----------------	----	----

15 Maskiner och inventarier

Ingående balans	3 409	2 690
Investeringar	938	1 267
Avskrivningar	-674	-549
Utgående balans	3 673	3 409

16 Värdepapper

Aktier i Mediapoolen AB och Gryning Vård AB	512	512
--	-----	-----

17 Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	3 117	4 942
Interimsfordringar	4 155	5 608
Summa	7 272	10 550

18 Fordringar hos Borås Stad

Internbanken	106 549	93 300
--------------	---------	--------

19 Eget kapital

Ingående eget kapital	12 569	11 875
Årets resultat	511	695
Utgående eget kapital	13 080	12 569

20 Andra avsättningar

Bidrag till statlig infrastruktur	5 341	8 491
Medfinansiering socionomutbildning	1 500	0
Summa	6 841	8 491

Sjuhärads kommunalförbund har i december 2014 beslutat att medfinansiera utbyggnad av E20 genom Västra Götaland med 15 miljoner kronor i 2013 års penningvärde plus anläggningsindex. Bidraget redovisas i balans- och resultaträkning och upplöses på fem år. Indexuppräknning tillkommer från 2017.

	Upplösning tkr		
	2013 års prisnivå	Index	Utbetalning
2014	9 500	0	0
2015	1 375	0	0
2016	1 375	0	0
2017	1 375	310	0
2018	1 375	1 361	0
2019	0	477	0
2020	0	343	1 351
2021	0	1 270	4 717
2022	0	1 361	2 244
2023	0	-1 972	1 346
2024	0	0	3 151
Summa	15 000	3 150	12 809
Återstående skuld	5 341		

21 Kortfristiga skulder

Semesterlöneskulder	2 338	1 526
Interimsskulder, huvudsakligen inkomstförskott	72 635	68 203
Beslutade projekt	8 304	9 138
Pensioner individuell del, inkl. löneskatt	1 260	1 273
Leverantörsskulder	8 192	2 083
Preliminär skatt	646	592
Arbetsgivaravgift	787	701
Övriga löneskatter	1 998	1 952
Moms mm	1 930	1 262
Summa	98 092	86 729

Interna poster på 7 332 tkr för 2024 och 5 989 tkr för 2023 har exkluderats från resultaträkningen.

Debetposter om 36 tkr för 2024 och 6 tkr för 2023 på kortfristiga skulder har flyttats till kortfristiga fordringar.

3.4 Kassaflödesanalys

Tkr	2024	2023
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före extraordinära poster	511	695
Justering för av- och nedskrivningar	674	549
Justering för gjorda avsättningar	-1 651	-3 318
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-466	-2 075
Minskning av varulager	0	378
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	-9 971	-15 211
Minskning/ökning kortfristiga skulder	11 363	18 184
Kassaflöde från den löpande verksamheten	926	1 276
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-938	-1 267
Finansieringsverksamheten		
Minskning av långfristig skuld	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	13	9
Likvida medel vid årets början	19	10
Likvida medel vid årets slut	6	19
	-13	9

3.5 Driftredovisning

Tkr	Utfall 2023*	Utfall 2024*	Budget 2024	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter	40 840	50 360	91 116	-40 756
Verksamhetens kostnader	-77 103	-88 075	-131 244	43 169
Avskrivningar	-549	-674	-732	58
Verksamhetens nettokostnader	-36 812	-38 389	-40 860	2 471
Förbundsbidrag, Förbundskansli	3 925	1 272	3 770	-2 498
Förbundsbidrag, Administration	288	0	0	0
Förbundsbidrag, Regional utveckling	10 020	11 397	12 512	-1 115
Förbundsbidrag, Vårldsfutveckling	2 741	3 462	2 364	1 098
Medlemsavgifter, BRB	1 199	1 452	1 377	75
Medlemsavgifter, DSO	2 237	2 418	2 648	-230
Medlemsavgifter, MC	2 322	2 540	2 679	-139
Medlemsavgifter VO-college	1 102	971	916	55
Medlemsavgifter, Navet	8 579	8 841	8 841	0
Medlemsavgifter, NVS	1 496	2 345	2 753	-408
Finansiella intäkter	3 622	4 228	3 000	1 228
Finansiella kostnader	-24	-26	0	-26
Resultat före extraordinära poster	695	511	0	511
Extraordinära intäkter	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0
Årets resultat	695	511	0	511

*Inkl. interna poster på 7 332 tkr för 2024 och 5 989 tkr för 2023

4. Måluppfyllelse

4.1 Strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är *Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i*. Detta görs genom att med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.

Måluppfyllelsen är god inom förbundets samtliga verksamheter och bedömningen är att genomförda och planerade aktiviteter ligger i linje med det övergripande strategiska målet.

4.2 Grunduppdrag

Förbundet är en samverkansplattform med huvuduppdrag att verka för samordning och utveckling inom de områden medlemskommunerna anser vara angelägna. Förutom de politiska beredningarna samt Direktionen, driver förbundet drygt 20 nätverk för tjänstepersoner i kommunerna.

De fastställda styrdokumenterna Utvecklingsstrategi för Sjuhärad samt Kulturplan Sjuhärad beskriver förbundets grunduppdrag och fokusområden inom regional utveckling och kulturområdet.

Projektverksamheten regleras i den överenskommelse gällande delregionala utvecklingsmedel som tecknats mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden i samband med beslutet om den nya regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021–2030. Överenskommelsen gäller 2021–2024.

Grunduppdraget inom enheten för välfärdsutveckling utgår från medlemskommunernas behov tillsammans med gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser. Förbundet företräder medlemskommunerna på regional och länsnivå samt nationell nivå i partssamtal med olika myndigheter och organisationer. Enligt verksamhetsplanen ska det löpande grunduppdraget följas upp enligt nedan.

	Uppföljning 241231
Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030	<p>Utvecklingsstrategi för Sjuhärad lyfter fram prioriterade fokusområden, inriktningar och önskade effekter. Strategin är styrande för förbundet och fungerar som vägledning och inspiration för alla parter som bidrar till utvecklingsarbetet i Sjuhärad. Strategins fem fokusområden är: En innovativ och konkurrenskraftig delregion, Strategisk kompetensförsörjning, En socialt hållbar delregion, En cirkulär och hållbar framtid samt Hållbar samhällsplanering.</p> <p>Arbete pågår enligt plan inom alla områden, vilket beskrivs i nedanstående måluppfyllelse. En generell slutsats är att stor del av arbetet växlats upp från delregional till regional nivå; till ett tydligare västsvenskt perspektiv. Flera satsningar och projekt har ett tydligt regionalt fokus, exempelvis när det gäller textil, investeringsfrämjande och energi.</p> <p>Förutom förbundets arbete som drivs i samverkan med kommunerna, drivs även 17 externa projekt som beviljats delregionala utvecklingsmedel för att bidra till de uppsatta inriktningarna och effekterna i utvecklingsstrategin.</p> <p>Den samlade bedömningen är att de aktiviteter som genomförts och planeras är i linje med strategins syfte och intentioner.</p>
Kulturplan Sjuhärad 2024-2027	<p>Utifrån Kulturstrategi Västra Götaland – en regional kulturplan, har en delregional kulturplan tagits fram som anger riktning och prioriteringar för satsningar under perioden 2024–2027. Kultursamverkan i Boråsregionen ska bidra till att uppfylla målen i regionens kulturstrategi. Kulturplan Sjuhärad har sex prioriteringar för samverkan: Barn och ungas rätt till kultur, Kulturskola, Bibliotek, demokrati och läsfrämjande, Kultur och samhällsbygge, Kultur och lokal utveckling, Kultur och lokalt engagemang.</p>

	<p>Handlingsplaner för de sex områdena har utformats och förankrats i samtliga nätverk inom kulturområdet under året. Kultursamverkan har även förstärkts genom att en politisk dimension adderats till arbetet med styrdokumentet; ett kulturpolitiskt nätverk med representanter från samtliga medlemskommuner som arbetar på uppdrag av beredningen för hållbar regional utveckling Sjuhärad. Den delregionala kultursamverkan tydliggjorts och förstärkts.</p> <p>Förutom förbundets arbete som drivs i samverkan med kommunerna, drivs tre externa projekt som beviljats delregionala utvecklingsmedel för att bidra till de sex prioriteringarna i Kulturplan Sjuhärad.</p>																														
Uppföljning av de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, enligt regional modell	<p>Miljö- och regionutvecklingsnämnden samt kulturnämnden avsätter årligen medel för delregional utveckling. De regionala medlen motfinansieras av medlemskommunerna. Syftet är att med gemensam finansiering skapa en god grund för regional och delregional utveckling genom flernivåsamverkan.</p> <p>De projekt som beviljats delregionala utvecklingsmedel följs regelbundet upp genom rekvisitioner halvårsvis. I slutet av varje år lämnar förbundet en redovisning av pågående utvecklingsprojekt samt processledartjänster inom den regionala utvecklingsstrategin till Västra Götalandsregionen som sedan årligen presenterar DRUM-projektens resultat och effekter för Direktionen.</p> <p>Uppföljning och utlysning av medel har genomförts enligt plan utifrån en reviderad modell och utan avvikelser, se även nedan under målnuppfyllelse. VGR redovisade en uppföljning av DRUM 2021-2023 på Direktionen i september.</p>																														
Årlig enkät till nätverken utifrån grunduppdraget. Minst 85 % ska vara nöjda med förbundets verksamhet	<p>112 personer svarade på den enkät som skickades ut till 18 av förbundets nätverk, vilket motsvarar 63 % svarsfrekvens, jämfört med 65 % föregående år. På respektive fråga har enstaka personer angett att de inte har tillräcklig kännedom för att svara på frågan, i de flesta fall beroende på att de är nya i nätverket. Undantaget är frågan om regional påverkan där 13 personer angett att de inte har tillräcklig kännedom för att göra en bedömning. Dessa är borttagna i resultatet nedan.</p> <table><tr><th>%</th><th>I mycket hög grad</th><th>I hög grad</th><th>Totalt 2024</th><th>Totalt 2023</th></tr><tr><td>Nätverksträffarna bidrar till samverkan</td><td>35</td><td>59</td><td>94</td><td>90</td></tr><tr><td>Nätverksträffarna bidrar till omvärldsbevakning</td><td>32</td><td>56</td><td>88</td><td>82</td></tr><tr><td>Nätverksträffarna har relevant innehåll</td><td>38</td><td>61</td><td>99</td><td>92</td></tr><tr><td>Nätverksträffarna bidrar till en möjlighet att påverka frågor på regional nivå</td><td>15</td><td>62</td><td>77</td><td>79</td></tr><tr><td>Hur nöjd är du med förbundets nätverk i sin helhet?</td><td>42</td><td>53</td><td>95</td><td>94</td></tr></table> <p>Samtliga resultat är högre jämfört med föregående år. Möjligheten till regional påverkan beror på verksamhetsområde och skiljer sig därmed åt mellan nätverken. Det är även den fråga där flest personer angett att de inte har tillräcklig kännedom för att uttala sig.</p> <p>Sammantaget är deltagarna mycket nöjda med förbundets nätverk och bedömningen är att förbundet uppvisar ett bra resultat när det gäller uppdraget att vara en samverkansplattform och verka för samordning och utveckling.</p>	%	I mycket hög grad	I hög grad	Totalt 2024	Totalt 2023	Nätverksträffarna bidrar till samverkan	35	59	94	90	Nätverksträffarna bidrar till omvärldsbevakning	32	56	88	82	Nätverksträffarna har relevant innehåll	38	61	99	92	Nätverksträffarna bidrar till en möjlighet att påverka frågor på regional nivå	15	62	77	79	Hur nöjd är du med förbundets nätverk i sin helhet?	42	53	95	94
%	I mycket hög grad	I hög grad	Totalt 2024	Totalt 2023																											
Nätverksträffarna bidrar till samverkan	35	59	94	90																											
Nätverksträffarna bidrar till omvärldsbevakning	32	56	88	82																											
Nätverksträffarna har relevant innehåll	38	61	99	92																											
Nätverksträffarna bidrar till en möjlighet att påverka frågor på regional nivå	15	62	77	79																											
Hur nöjd är du med förbundets nätverk i sin helhet?	42	53	95	94																											

Uppföljning av övriga verksamheter och projekt inom samtliga delregionala områden utifrån fastställda uppdrag och planer	Enligt förbundsordningen kan Direktionen besluta att förbundet ska svara för drift av verksamheter. Dessa finansieras av kommunerna separat och har specifika uppdrag och planer. Måluppfyllelse för följande driftverksamheter presenteras i bilagan Årsrapport Driftverksamheter: Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege Sjuhärad samt Närvårdssamverkan Södra Älvsborg. Navet science center redovisas separat till följd av verksamhetens omfattning. Måluppfyllelsen är god.
--	--

Sammanfattande bedömning

Det löpande grunduppdraget pågår enligt plan inom samtliga enheter och verksamheter. Både intern verksamhet och externa aktörer arbetar tillsammans mot uppsatta inriktningar och effekter. Inom ramen för utvecklingsstrategin har arbetet tagit steg framåt inom samtliga fokusområden och samarbetet internt på förbundet samt externt med kommuner och övriga aktörer har stärkts ytterligare. Det har blivit än tydligare att de fem fokusområdena i utvecklingsstrategin hänger samman och vikten av att sprida det arbete som pågår för att skapa synergier. Den samlade bedömningen är att de aktiviteter som genomförts och planeras inom ramen för Utvecklingsstrategi för Sjuhärad är i linje med strategins syfte och intentioner.

Detsamma gäller arbetet inom kulturområdet där den delregionala kulturplanen förankrats i nätverk och grupperingar, vilket lett till att fler upplever förbundet som en tillgång och resurs i kultursamverkansarbetet.

Gällande enheten för välfärdsutveckling är arbetet starkt knutet till de olika chefsnätverken inom välfärdsområdet, vilket kommenteras nedan. Den enkät som skickades ut i slutet av året visar att deltagarna är mycket nöjda med förbundets nätverk och att uppdraget gällande samverkan och erfarenhetsutbyte uppnås.

Driftverksamheternas omfattning och uppdrag skiljer sig åt, vilket framgår av redovisningen i bilaga 2 och 3. Måluppfyllelsen är generellt god och arbetet inom verksamheterna löper på enligt plan.

Bedömningen är att grunduppdraget utförs med god kvalitet och i linje med det strategiska målet.

4.3 Mål och uppdrag 2024

Utifrån den nulägesbeskrivning som presenteras i [verksamhetsplanen](#) sattes följande mål och uppdrag för 2024

Enhet Regional utveckling	
Mål/uppdrag	Uppföljning 241231
Skapa förutsättningar för hållbar samhällsplanering med strategisk markanvändning fokus grön- och blåstruktur	En workshopserie med kommunerna i Sjuhärad har genomförts kring grönblå stråk i Sjuhärad. Detta resulterade i en slutrapport kring Grönstrukturer i Sjuhärad innehållande kartmaterial, en presentation över de delregionala grönblå stråken och en utvärderingsmatris. Kommunerna har därmed fått ett underlag där områden med behov av fortsatt gemensamt arbete identifierats. Satsningen har även inneburit dialog med Region Halland, Skaraborgs kommunalförbund, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen och Göteborgsregionen och alla parter ser behov av fortsatt samarbete. VGR och Länsstyrelsen medverkar regelbundet på nätverksträffar med kommunernas samhällsplanerare, vilket skapat bättre flernivåsamverkan kring strategisk planering. Bedömningen är att arbetet nått önskvärd effekt och medel har beviljats för ett treårigt fortsättningsprojekt kring grönblå stråk, klimatanpassning och samverkan kring grönblå planering. Målet är nått.
Ta fram ett nuläge avseende pendlingsmönster och infrastruktur inom stråket Borås-Värnamo	Ett politiskt dialogmöte genomfördes i januari, som resulterade i ett undertecknat samverkansavtal och handlingsplan för det fortsatta arbetet inom stråket. Under våren genomfördes regelbundna möten med tjänstepersoner och uppstartsmötet för själva samverkan ägde rum i september. Arbetet med nulägesanalysen påbörjades under hösten och slutförs under våren 2025. Målet bedöms delvis nått.
Skapa enighet kring prioriteringar av inspel till regional transportinfrastrukturplan	Information och diskussion har genomförts med beredningen för hållbar regional utveckling Sjuhärad under våren. Dokumentet Boråsregionens strategiska inriktning för transportinfrastrukturen beslutades av Direktionen i september och skickades därefter till Västra Götalandsregionen som inspel till regional transportinfrastrukturplan. Målet är därmed nått. Diskussion gällande prioritering av tillkommande medel pågår.
Kartlägga förutsättningarna för lokal energiproduktion i enlighet med den regionala energiöverenskommelsen	En potentialstudie kring vind- och solkraft i Sjuhärad publicerades under våren, vilken utgör ett bra planeringsunderlag för kommunerna när det gäller frågan om lokal energiproduktion. Potentialstudien uppmärksammades av både media och olika politiska forum lokalt, regionalt och nationellt, vilket bidragit till ökad kunskap om studien samt den potential som finns när det gäller energiproduktion i Sjuhärad. Flera aktörer inom vind- och solkraftsbranschen har hört av sig kring de utpekade platserna och dialog har skett både mellan kommuner och inom kommunerna. Som en direkt effekt av rapporten har tre kommuner inlett ett samarbete för att öka lokal energiproduktion. Möten har även skett med Länsstyrelsen och näringslivet kring hur biogas skulle kunna vara ett komplement till den lokala energiförsörjningen. En konsult har anlåtits för att bland annat ge kunskapsunderlag till kommunerna kring deras roll vid tillståndprocessen av solcellsparker. Målet är nått.
Stimulera omställningen till ett fossiloberoende samhälle med fokus på upphandling som skapar omställning av kommunernas fordonsflotta och arbetsmaskiner	En kartläggning av kommunernas arbetsmaskiner och fordon genomfördes under våren för att få en nulägesbild, samtidigt som stödande kommunikationsmaterial togs fram. Seminarier har anordnats, exempelvis med fokus på hur kommuner kan planera laddinfrastruktur för internt och publikt bruk samt exempel på hållbarhetskrav i transportupphandlingar. Detta har lett till ökad kunskap hos kommunerna och att kommunerna ställt upphandlingskrav som leder till en mer fossiloberoende fordonsflotta. Under hösten har det genomförts workshops i alla kommuner för att mer

	<p>konkret undersöka hur omställningen av fordonsflottan kan ske. Målet är nått. Genomförda aktiviteter bidrar även till målet att Stödja kommunerna i genomförandet av Klimat 2030 med fokus på klimatlöften 2024-2026, se nedan.</p>
<p>Stimulera omställningen till ett cirkulärt samhälle med fokus på engångsartiklar, elektronik, möbler och textil</p>	<p>En vägledning har tagits fram för mål 2.1 i den gemensamma avfallsplanen "Konsumtionen av engångsartiklar i kommunens verksamheter ska minska" som ska stödja kommunerna i arbetet och underlätta uppföljningen av målet. Aktiviteter under våren ledde till att fem kommuner tillsammans sökte och beviljades DRUM-medel för det treåriga projektet <i>Resurssmart kommun Sjuhärad</i> som syftar till att minska matsvinn, engångsartiklar och förbättra källsorteringen i kommunala verksamheter i Sjuhärad.</p> <p>En uppföljning av den gemensamma avfallsplanen är gjord, vilken ligger till grund för prioriteringar inför 2025.</p> <p>Även området textil har fått stort fokus under året. Förbundet har, på uppdrag av VGR, genomfört förstudien LUMP – Nutidens textilinsamlare. Förstudien har kartlagt kommunernas kunskap och nuläge kring insamling av textil till följd av den nya EU-lagstiftningen och har bidragit till ökad förståelse för förutsättningarna att skapa en hållbar cirkulär textilvärdekedja i Västra Götaland. Förstudien har även lett till ökad samverkan mellan kommunerna och relevanta aktörer. Inom ramen för Västsvenska etableringar för grön omställning har förbundet, genom Business Region Borås, fått ansvar för att kartlägga textilvärdekedjan i Västra Götaland i syfte att identifiera möjligheter för befintliga företag samt nya investeringar. Se mer i Business Region Borås måluppfyllelse.</p> <p>Fokuset på textil under året har gett förbundet djupare kunskap om kommande lagstiftning, breddat nätverket med relevanta aktörer och ökat förståelsen för regionens möjligheter framöver. Detta är stor hjälp i det fortsatta arbetet med omställningen till en cirkulär textilkedja.</p> <p>En nätverksträff med tema möbelåterbruk genomfördes under våren där nya kontaktytor skapats och förståelsen för kommunernas nuläge och utmaningar ökade. Fokuset på möbelåterbruk resulterade i ett konsultuppdrag gällande effekt av och samverkansformer för möbelåterbruk i kommunerna. Cirkulära Dagen arrangerades i oktober med ca 85 deltagare från samtliga kommuner. Under dagen presenterade bland annat Vårgårda kommun sitt arbete med möbelåterbruk, Chalmers Industriteknik berättade om digitala produktpass för möbler och Returlaget från Marks kommun ställde ut återbrukade möbler och textil.</p> <p>Ett antal aktiviteter med tema elektronik har genomförts som bland annat lett till nya kontaktytor mellan olika funktioner inom kommunerna för att exempelvis arbeta med frågan gällande livslängden på elektronik. Målet är nått.</p>
<p>Stödja kommunerna i genomförandet av Klimat 2030 med fokus på klimatlöften 2024-2026</p>	<p>Förbundet har genomfört och deltagit i webinarier med fokus på att hjälpa kommunerna att genomföra klimatlöften, bland annat kring tema elektronik och textil. Arbetet med klimatlöftena är även en stående punkt på nätverket Miljöstrategisk samverkan så att kommunerna kan dela med sig av tips och erfarenheter och därmed få stöd i arbetet.</p> <p>Inom ramen för Fossilfri Boråsregion samt den gemensamma avfallsplanen genomförs satsningar som hjälper kommunerna i arbetet med klimatlöftena, se ovan. Målet är nått.</p>

Inleda arbetet med strukturer för branschforum för inventering av kompetensbehov	<p>Under våren genomförde VGR och delregionerna ett antal branschdialoger för att definiera utbildningsbehov för underlag till Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan. Detta har resulterat i en bättre bild av utbildningsbehovet i VGR och Sjuhärad. Specifika branschforum i Sjuhärad är planerade för att hålla dialogen på delregional nivå med branschföreträdare och utbildningsaktörer och branschforum för energi har genomförts under hösten. Konceptet branschforum är skapat och därmed är målet nått.</p> <p>Projektmedel för att förstärka kompetensförsörjningsarbetet på delregional nivå har beviljats av VGR och innebär en förstärkning av arbetet under tre år.</p>
Inventera befintligt arbete gällande samverkan skola-arbetsliv (SSA) i delregionen samt skapa struktur för fortsatt arbete	<p>Ett SSA-samordnarnätverk har bildats med syfte att utbyta erfarenheter, inspirera varandra och hitta gemensamma insatser. En inspirationsträff har genomförts där Varberg och Falkenbergs kommuner delade med sig av sitt arbete enligt en modell som fått nationellt genomslag; Modern arbetslivsorientering, MOA. Kommunchefer, näringslivschefer, skolchefer och SSA-samordnare från alla medlemskommuner deltog, vilket bidragit till att kommunerna fått samsyn i frågan och fortsätter utveckla det gemensamma arbetet.</p> <p>Processledaren för kompetensförsörjning ingår i styrgruppen för projektet Tekniktrappan, som syftar till att inspirera till teknikintresse genom hela utbildningssystemet.</p> <p>Projektmedel har beviljats för en förstudie på temat arbetsplatsförlagt lärande, APL, där VGR och övriga delregioner arbetar tillsammans. Målet är delvis nått.</p>
Utveckla metod/modell för arbetet med att attrahera kompetens	<p>Utbildningsprogram i Kompetensattraktion genomfördes under våren tillsammans med representanter från Sjuhärads aktörer. En förstudie om hur arbetet skulle kunna organiseras i Sjuhärad är genomförd och redovisades för olika grupperingar under hösten. Processledaren har ingått medlemskap i det nationella nätverket STAF (Swedish Talent Attraction Forum) för att få mer kunskap och dela erfarenheter med övriga regioner. Målet är delvis nått.</p>
Implementera den delregionala kulturplanen	<p>Handlingsplaner för de sex områdena i planen har utformats och förankrats i samtliga nätverk inom kulturområdet. Besök i kommunerna har genomförts för att informera om kulturplanen; både i politiska forum och bland tjänstepersoner. På så sätt sker återkoppling och synliggörande av den delregionala kultursamverkan i kommunerna. Det kulturpolitiska nätverket med representanter från alla kommuner som startade upp under våren har träffat relevanta aktörer från kommuner, region och även Direktionen och har påbörjat sitt arbete att vara kopplingen mellan de olika instanserna när det gäller kulturpolitik.</p> <p>Ovanstående aktiviteter har lett till att fler upplever förbundet som en tillgång och resurs i kultursamverkansarbetet. Kulturplanen är ordentligt förankrad lokalt; dels genom det inkluderande framtagandet, dels genom informationsinsatser. Kontinuerlig samverkan och kunskapsutbyte inom olika nätverk, såsom kulturskolenätverket, bibliotekssamverkan och kulturpolitiskt nätverk, har stärkt lokala strukturer och främjat samverkan mellan kommuner. Ett nära samarbete har skett med kultursamverkansprojektet under året. Målet är nått.</p>
Stärka förutsättningarna för att fler kulturaktörer i	<p>Processbaserad coachning för kulturaktörer har genomförts tillsammans med kunskapshöjande insatser och utbildningar; dels om möjliga regionala</p>

Sjuhärad ska söka utvecklingsmedel	<p>och nordiska stöd, dels kring att planera och författa en projektidé. Insatserna har lett till att fler kulturaktörer idag har större kunskap om olika kulturstöd; både internationella, nationella, regionala och lokala samt hur man kan utveckla ett projekt. Insatserna har synliggjort regionen som en stödfunktion för kulturaktörer och kunskapen om kultursamverkan, den delregionala kulturplanen samt VGRs kulturstrategi och kulturplan har ökat.</p> <p>Förbundet och kommunerna har samverkat med VGR och andra aktörer i ansökan av utvecklingsmedel och har medverkat i flertalet ansökningar inom EU-stöd. Funktionen finansieringslots kultur har stöttat ansökningar till en sammanlagd omfattning av 30 000 tkr, vilket visar att arbetssättet med coachning och kunskapshöjning är ändamålsenligt. Funktionen finansieringslots är väl etablerad och antal kulturaktörer som söker upp förbundet för vägledning har ökat. Alla kommuner har skrivit på en överenskommelse om fortsättning av funktionen under 2025. Målet är nått.</p>
Delta i projektet Västsvenska etableringar för grön omställning, VEGO, inom ramen för Business Region Borås	<p>Projektet fortgår enligt plan och många processer pågår - flera med koppling till varandra. Den största vinsten är det samarbete som vuxit fram mellan projektparterna. En oberoende utvärderare har presenterat en halvtidsutvärdering och deras övergripande slutsatser är att projektet är relevant för de insatser som krävs för att etablera Västsverige som en attraktiv region för etableringar och att det genomförs på ett överlag effektivt sätt som lagt grund för en stärkt samsyn och samverkan mellan etableringsfrämjare. Vidare anser utvärderarna att satsningen visar goda resultat mot de kortsiktiga effektmålen och att arbetet har god bärighet mot effekter på längre sikt, men att externa faktorer bidrar med osäkerhet. Se Business Region Borås redovisning för konkreta aktiviteter. Målet är nått.</p>
Revidera överenskommelsen gällande delregionala utvecklingsmedel samt modellen för utlysning av medel 2025 – 2027	<p>Förslag till reviderad överenskommelse och reviderade styrdokument presenterades för den politiska beredningen i maj. En justerad utlysningssmodell för DRUM 2025-2027 antogs, vilken dels effektiviserar administrationen och förenklar för projekten, dels ger förbundet beredskap att kunna finansiera möjliga nya relevanta utvecklingsprojekt genom en pott för oförutsedda projekt. Utlysning av medel genomfördes under sommaren och beslut togs av Direktionen i oktober. 11 delregionala utvecklingsprojekt samt två verksamhetsbidrag till Science Park Borås och Ung Företagsamhet Älvsborg beviljades medel som bidrar till att uppfylla de prioriterade fokusområdena i utvecklingsstrategin för perioden 2025-2027. En halvtidsutvärdering av utvecklingsstrategin inleddes under hösten. Målet är nått.</p>

Sammanfattande bedömning enhet regional utveckling

Utifrån den nulägesanalys som gjordes under hösten 2023 formulerades 14 specifika mål och uppdrag för 2024; områden och frågor där förbundet såg behov av extra fokus och utveckling. Bedömningen är att 11 av dessa nåtts under året och att tre är delvis nådda.

Målen i utvecklingsstrategin och kulturplanen är i hög grad levande och kommunerna deltar aktivt inom alla områden. En samlad effekt av det regionala utvecklingsarbetet under året visar ett tydligt västsvenskt perspektiv i de gemensamma satsningarna tillsammans med regionen och övriga kommunalförbund. Det sker genom regionala utvecklingsprojekt inom etableringar och grön omställning samt energiförsörjning och politiskt genom gruppen västsvensk samling som uppväktar politiker på riksnivå. Samverkan för att öka Västra Sveriges konkurrenskraft manifesterades i ett seminarium i Almedalen där en enad region lyfte fram Västsveriges viktiga roll för att säkerställa den hållbara industriella omställningen i hela landet. Den enskilt största effekten av samverkan i Västra Sverige är beslutet om ny järnväg mellan Göteborg och Borås – en process där förbundet spelat en aktiv roll under flera år med samarbetet i stråket.

Utmärkande för 2024 är att det regionala samarbetet ökat och fördjupats där förbundets arbete förstärkts med externa projektmedel från EU, Energimyndigheten och VGR för satsningar inom fossilfria transporter,

energiförsörjning samt strategisk kompetensförsörjning. Alla satsningar bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle utifrån kommunernas behov.

Tillsammans med regionen, Länsstyrelsen och övriga kommuner i Västra Götaland driver förbundet numera frågor inom industriomställningen för att korta tillståndprocesser, öka fossiloberoende energiproduktion och stärkt effekt i elnätet. Detta för att skapa förutsättningar för industrins omställning, för klimatet och de gröna jobben. Genom företagens och kommunernas klimatlöften har fler och nya aktörer engagerat sig i utvecklingsarbete med minskade utsläpp som mål.

Implementeringsarbetet av kulturplanen har lett till kunskapsutbyte och medvetenhet om den kulturella infrastrukturen samt att fler upplever förbundet som en tillgång och resurs i kultursamverkansarbetet. Genom finansieringslots, kulturarvsnätverk och andra samverkansinitiativ har delregional kultursamverkan tydliggjorts och förstärkts. Samarbete med föreningar och stöd till kulturaktörer har lett till ökat lokalt engagemang. Ett annat exempel är samarbetet kring "Gestaltad livsmiljö" och New European Bauhaus, där kulturens roll i samhällsplaneringen lyfts fram. Det har lett till ett nära samarbete med akademien och ett internationellt perspektiv inom ramen för kultur och samhällsbygge. Kultursamverkan har förstärkts genom att en politisk dimension adderats till arbetet med styrdokumentet; ett kulturpolitiskt nätverk med representanter från samtliga medlemskommuner som arbetar på uppdrag av beredningen för hållbar regional utveckling Sjuhärad.

Samtliga mål och uppdrag har lett till både utvecklade arbetssätt och förflyttning framåt. Nya behov och utmaningar har synliggjorts och arbetet fortsätter under kommande år, i vissa fall med justerad inriktning. Bedömningen är att måluppfyllelsen under året är mycket god.

Enhet Velfärdsutveckling	
Mål/uppdrag	Uppföljning 241231
Stödja kommunerna i omställningen till nära vård, exempelvis i arbetet med nytt hälso- och sjukvårdsavtal samt kommungemensam inriktning kring kommunernas primärvårdsuppdrag	<p>Regelbundna möten har genomförts mellan chefer på kommunalförbunden samt med beredningsgrupp hälso- och sjukvård på länsnivå som leds av VästKom. VästKoms uppdrag har förändrats och därmed har samverkansstrukturen byggts om. De olika aktörernas uppdrag och roller har tydliggjorts.</p> <p>Ett förslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal har arbetats fram under året och skickas ut på remiss i januari 2025. Arbetet har letts av VästKom och förbundet har en projektledarresurs som företrätt Sjuhärads kommuner i den regionala arbetsgruppen. Även en delregional referensgrupp är bildad, bestående av MAS/MAR-nätverket och verksamhetschefer HSL. Boråsregionen har haft en god struktur för förankring och delaktighet i framtagandet och remissmöten under våren 2025 kommer att stärka sjuhäradskommunerna inför beslutsfattandet av nytt hälso- och sjukvårdsavtal.</p> <p>Gällande kommungemensamt inriktningsdokument om kommunal primärvård genomfördes en dialogkonferens under våren och fördjupade dialoger i Sjuhärad under hösten. Regionala dialogkonferenser är planerade till januari 2025. Målet är nått.</p>
Bidra till förändrad struktur för arbetet med psykisk hälsa på delregional och regional nivå	<p>VästKoms uppdrag i frågor som rör psykisk hälsa har efter politiskt beslut smalnats av. Ett större ansvar har på motsvarande sätt övertagits av de fyra kommunalförbunden i länet med ambition att föra frågor och beslut närmare kommunerna och medborgarna. En rapport är framtagen som ett led i att förtydliga det delregionala uppdraget kring psykisk hälsa. Till följd av fördröjning i nationella beslut kring strategi för psykisk hälsa samt fördelning av statsbidrag har arbetet med den förändrade strukturen på delregional och regional nivå blivit uppskjutet. Arbetet beräknas slutföras under våren 2025.</p> <p>En översyn görs av behovet av länsgemensam samverkan kring psykisk hälsa och suicidprevention i Västra Götaland med syfte att utveckla organisering och styrning. Arbetet är påbörjat och de möten som genomförts har lett till förbättrad samverkan mellan kommunalförbunden samt mellan kommunalförbunden och VGR.</p> <p>Nätverket för suicidprevention/psykisk hälsa utgör ett forum för kommunerna att dela med sig av erfarenheter och lärdomar kring det suicidpreventiva arbetet. Nätverket har bland annat lyft ett behov av att utveckla arbetet med efterlevandestöd vid suicid. Frågan har lyfts vidare till Styrgrupp närvård. Styrgrupp närvård har beslutat att en arbetsgrupp ifrån Uppdragsgrupp Psykisk hälsa tillsätts för att lägga fram ett förslag på plan på hur efterlevandestödet vid suicid i Sjuhärad kan utvecklas. En arbetsgrupp har tillsatts. Under hösten har dialog förts i socialchefsnätverket om behov att bredda suicidnätverkets uppdrag och omformulera till nätverk psykisk hälsa. Beslut om detta är taget.</p> <p>En rapport är framtagen med förslag på hur en integrerad beroendevård för samsjukliga kan organiseras i Sjuhärad. Rapporten är framtagen i samverkan mellan kommun, region och brukarorganisationen Nationell samverkan för psykisk hälsa, NSPH. Beslut om fortsatt arbete kommer att tas under våren 2025. Uppdraget är delvis nått.</p>
Stödja kommunerna i omställningen inför ny socialtjänstlag	På gemensamma chefsdagar arrangerade enhet velfärdsutveckling en workshop om den nya socialtjänstlagen som hölls av Sveriges kommuner och regioner, SKR. Socialchefsnätverket har gett förbundet i uppdrag att samordna

	<p>implementeringen av ny socialtjänstlag. En projektledare påbörjade sitt arbete i augusti och ett nätverk för lokala implementeringsansvariga startade upp i oktober. Under oktober genomfördes även en delregional dialog med samtliga Sjuhäradskommuner där också SKR och Socialstyrelsen medverkade. En dialogträff mellan socialchefer och samhällsbyggnadschefer i Sjuhärad har genomförts. På uppdrag av kommuncheferna bjuder socialcheferna in samhällsbyggnadscheferna till dialog om sociala aspekter i långsiktig samhällsplaneringen.</p> <p>I samtliga nätverk har frågor om samverkan inom socialtjänstlagen utifrån målsättningar i nya lagen identifierats och behandlats.</p> <p>Målet för kommunerna i Sjuhärad är att genom samarbete och samverkan effektivisera omställningen till ny socialtjänstlag samt uppnå en likvärdig socialtjänst. Genom nätverket för lokala implementeringsansvariga har ett erfarenhets- och kunskapsutbyte påbörjats mellan kommunerna. Länsdialogen och dialogen mellan socialchefer och samhällsbyggnadschefer har bidragit till att stärka kommunernas omställningsarbete och ökat förutsättningarna för en än mer likvärdig socialtjänst i Sjuhärad.</p> <p>Omställningen till den nya lagen är en process som kommer att pågå under flera år. Lagen träder i kraft 1 juli 2025 och reella förändringar i verksamheten kan inte ske förrän då. Arbetet fram till att lagen träder i kraft syftar till att öka samverkan, ge kommunerna förutsättningar att lära av varandra samt rusta sig tillsammans. Det målet är uppnått.</p>
Stödja kommunerna i omställningen till följd av nationella utredningar och beslut inom socialtjänstområdet	<p>Respektive nätverk får regelbunden information om ny lagstiftning som antingen är på gång eller beslutad. Exempel på aktuella frågor är ny socialtjänstlag, skyddat boende för våldsutsatta samt nya bestämmelser om dygnsvila. Även aktuella utredningar och remisser har diskuterats.</p> <p>Informationsgivning och diskussion i berörda nätverk har bidragit till att stötta kommunerna att ställa om till följd av nationella utredningar och beslut inom socialtjänstområdet. Gällande dygnsvila har det hjälpt nätverksdeltagarna i det egna arbetet med ansökan om undantag. Aktiviteter förnyas ständigt när nya lagar och utredningar uppkommer inom området. Framåt kan gemensamma utbildningssatsningar komma till stånd, exempelvis inom området skyddat boende för våldsutsatta. Uppdraget bedöms nått.</p>
Genom Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad stödja kommunerna samt samverka med andra aktörer i genomförandet av kraftsamling Fullföljda studier	<p>Inom ramen för Fullföljda studier har satsningen gällande förbättrad samverkan mellan skola och hem genomförts. En konferens för spridning av kunskap och goda exempel hölls i november, vilken inspirerade till förändringsarbeten i olika skolor utifrån resultaten av projektet. Satsningen har lett till ökad förståelse i skolorna kring vikten av att samverka med hemmen för att förbättra elevers möjligheter till fullföljda studier. Arbetet kommer nu att drivas vidare i respektive kommun.</p> <p>Efter önskemål från kommunerna genomfördes en digital närvarokonferens. Under konferensen fick deltagarna ökad kunskap om närvaroarbete, utrymme att påbörja ett utvecklingsarbete tillsammans med kollegor samt metoder att fortsätta bedriva utvecklingsarbetet på den egna skolan.</p> <p>Utredningen kring tidiga samordnade insatser, TSI, har fortsatt i samarbete med RISE och flera verksamhetsområden såsom Närvårdssamverkans uppdragsgrupp barn och unga, individ- och familjeomsorgsnätverket och elevhälsochefsnätverket. Utredningen ligger till grund för en rapport och rekommendation kring arbete framåt för berörda verksamheter. Att arbeta med</p>

	<p>tidiga samordnade insatser är ett komplext område och denna rapport kan underlätta för verksamheterna att ta rätt steg mot det långsiktiga målet att fler unga fullföljer sina studier. Beslut om fortsatt arbete kommer att tas under våren 2025.</p> <p>Att fler unga fullföljer sina studier går inte att mäta på kort sikt utan är ett långsiktigt mål. Däremot är bedömningen att aktiviteterna är steg på vägen och målet bedöms nått.</p>
Utarbeta en modell gällande fortsatt arbete med Kunskapsnod Fullföljda studier	<p>En ny modell för det fortsatta arbetet inom fullföljda studier har utarbetats under året och går under namnet Destination gymnasiet Sjuhärad. Målet med insatsen är att stötta niondeklassare i Sjuhärad som inte är godkända i matematik och arbetet kommer i huvudsak att drivas av Navet science center. Samordning och samverkan med övriga kunskapsnoder i Västra Götaland kommer att ske från förbundet. Uppdraget är slutfört.</p>
Stödja kommunerna i arbetet med strategisk kompetensförsörjning inom välfärden	<p>På uppdrag av kommunernas socialchefer har en projektledare för kompetensförsörjning välfärd anställts. Under våren har dialog skett mellan socialchefer och Beredning Välfärd & Kompetens för att säkerställa bred förankring och gemensam handlingskraft. Arbetet från tidigare genomförd förstudie om ett eventuellt branschråd, resultatet från workshop med socialchefer och HR-chefer som hölls hösten 2023 samt dialog med varje enskild kommun har legat till grund för förslaget att skapa ett forum för strategisk kompetensförsörjning inom välfärdens område. Forumet har fått i uppdrag att ta fram konkreta förslag på gemensamma aktiviteter, vilka kommer att presenteras i februari 2025.</p> <p>Arbetet med forumet har resulterat i en strukturerad plattform för strategiskt arbete. Socialchefernas beslut att arbeta tillsammans och fokusera på konkreta åtgärder i samverkan har gett forumet en tydlig riktning och legitimitet. Beslutet har också skapat en gemensam plattform där kommunerna kan utbyta erfarenheter, identifiera gemensamma utmaningar och formulera lösningar som stärker kompetensförsörjningen inom välfärden. De genomförda aktiviteterna har haft önskvärd effekt och bidragit till att nå målet om att stärka samverkan för att hantera kompetensförsörjningskrisen inom välfärden.</p> <p>Högskolan i Borås har ambitionen att starta ett socionomprogram med planerad start 2027. Förbundet bidrar med finansiering till satsningen samt ingår i projektets styrgrupp. En arbetsgrupp med representanter från Högskolan och kommunerna har påbörjat arbetet. Samarbetet mellan högskolan och kommunerna har många positiva effekter; tillgången till utbildade socionomer ökar på sikt och det stärker även högskolans attraktionskraft. Ett socionomprogram kan även bidra till att utveckla forskning inom socialt arbete och ligger i linje med omställning till ny socialtjänstlag.</p> <p>Ett viktigt steg i kompetensförsörjningsarbetet är samarbetet med FoU Sjuhärad Välfärd. Under hösten startade en forskningsstudie upp i syfte att analysera faktorer som påverkar kompetensförsörjning gällande baspersonal inom äldreomsorg. Undersköterskor har fått möjlighet att delta i studien, vilket bidrar till kompetenslyft och stärker yrkesgruppens delaktighet. Referensgruppen har regelbundet samlats för att bidra med analyser och reflektioner, vilket höjer kvaliteten i studien och skapar en värdefull dialog mellan kommunerna. De genomförda aktiviteterna har haft önskvärd effekt genom att stärka samarbetet mellan kommunerna i Sjuhärad och FoU Sjuhärad Välfärd, vilket har bidragit till en ökad förståelse för kompetensförsörjning inom äldreomsorgen. Studien förväntas ge viktiga insikter och konkreta åtgärder som stärker kommunernas arbete framåt. Bedömningen är att målet är nått.</p>

Stödja kommunerna i samordningen kring verksamhetsförlagd utbildning, VFU	Inom ramen för regionutvecklartjänsten äldreomsorg/hälso- och sjukvård ligger det delregionala samordningsansvaret för VFU för Sjuhärads kommunerna. Möten har hållits i det delregionala samverkansforumet mellan kommuner, Västra Götalandsregionen och Högskolan i Borås. Arbetet har syftat till att öka samverkan mellan parter och förbättra omhändertagandet av VFU-studenter. Ett exempel på kommande aktivitet är att genomföra ett informationsmöte om KUVO, kommunal utbildningsenhet vård- och omsorg för de kommuner i Sjuhärad som är intresserade av att starta en KUVO enhet. Målet är nått.
Delregional samordning vid införandet av Millennium	<p>Sedan starten av införandet av Millennium har förbundet samordnat frågorna på delregional nivå, på uppdrag av kommunerna i Sjuhärad, och sedan årsskiftet har delregional projektledare finansierats av VästKom. En styrgrupp för Millennium kommun har bildats och där ingår enhetschef välfärdsutveckling, socialchefsrepresentant och elevhälsochefsrepresentant från Sjuhärad. VästKom har även startat en beredningsgrupp för Millennium kommun där projektledare från varje kommunalförbund deltar.</p> <p>Då projekt Millennium är stort och komplext har det funnits behov av att strukturera tidsplan och aktiviteter för kommunerna i Sjuhärad. Mötesforum för projektledarna i respektive kommun har hållits veckovis. Syftet har varit att öka samverkan över kommungränserna och stötta varandra i implementeringen. Detta har underlättat för kommunerna och förtydligat arbetet framåt. Även kommunikationen har förbättrats när kommunerna gemensamt kan ställa frågor och samla svaren.</p> <p>Kommunernas röst har på ett tydligt sätt lyfts till program Millenium. Samtliga kommuner i Sjuhärad var överens om att det saknades förutsättningar för införande av Millenium den 12 november som planerat. Detta framfördes i en gemensam skrivelse till VästKom och VGR, vilket ledde till att kommunernas införande sköts upp. Efter att hela projektet pausats, pågår för närvarande inget aktivt arbete. Uppdraget kring samordning bedöms nått.</p>
<p>Nätverken inom välfärdsområdet har i sina handlingsplaner lyft fram följande fokusområden för 2024</p> <p>Välfärdsteknik och digitalisering</p> <p>Stort fokus har varit på införande av Millennium då Sjuhärad är det geografiska område som skulle vara först ut i implementeringen, i november 2024, se ovan.</p> <p>Ett prioriterat område är samverkansavtal digitala hjälpmedel. Under våren genomfördes en förstudie om upphandling av en gemensam digital plattform och under hösten har en kravspecifikation utarbetats.</p> <p>Digitaliseringsnätverket har delat med sig av erfarenheter och lärdomar kring implementering av välfärdsteknik och anpassningar inom kommunerna till ny lagstiftning. Kommunerna har därmed kunnat stötta varandra i digitaliseringsfrågor inom välfärden. Under ett Minifokus berättade Ulricehamn om sitt arbete med digitalisering och välfärdsteknik.</p> <p>Personal- och kompetensförsörjning</p> <p>I november 2023 arrangerade Boråsregionen en workshop med socialchefs nätverket tillsammans med HR-chefer för att mobilisera kring den kompetensförsörjningskris som råder inom välfärdsområdet. Resultatet från workshopen visade på ett behov av att skapa ett strategiskt forum där välfärden tillsammans kan samverka kring kompetensförsörjningsfrågor. En ansökan om ett forskningsprojekt om undersköterskans arbetsförhållanden gjordes av FoU Sjuhärad Välfärd där Boråsregionen är samverkanspart, se ovan.</p> <p>Inom individ- och familjeomsorg/socialpsykiatrinätverket har beslut tagits om en ny omgång av uppdragsutbildning Grunden 2024/2025, en uppskattad utbildning för baspersonal med högt deltagande som ger god kompetensutveckling.</p>	

Nätverket har även identifierat behov av att gemensamt utbilda familjehemssekreterare i handledning för att möta familjehem. Beslut är taget om gemensam satsning på uppdragsutbildning och implementering av arbete med iRiSk – ett evidensbaserat metodstöd för att bedöma risker för barn när en omsorgsperson utövar våld i familjen.

IFO- och funktionshindernätverken har fått löpande information om de fem Yrkesresor som är under uppbyggnad nationellt. Yrkesresan Barn och unga myndighetsutövning är en uppskattad kompetensutveckling med hög kvalitet. Under året tog socialchefsnätverket beslut om att samfinansiera en resurs för samordning av yrkesresan funktionshinder. Tjänsten tillsattes under hösten.

Ledarskap

Föreläsning av Jan Holmbom om ledarskapsverkstad fylld med kreativitet och innovation på de gemensamma chefsdagarna vilket gav inspiration och tips i vardagens chefsskap.

Social hållbarhet

Förberedelser för omställning till ny socialtjänstlag har varit fokusfrågan inom social hållbarhet, se ovan.

Placeringar barn och unga

Diskussion om samverkansområden utifrån den forskning som Teres Hjärpe kom fram till i Bevekelsegrunder för placerade barn och unga. Under hösten fattades beslut om att på nytt starta upp en arbetsgrupp kring placerade barn och unga, som fått namnet Arbetsgrupp - Barn och unga i samhällsvård i Sjuhäradsområdet. Syftet är att fortsätta det viktiga samverkansarbetet kring placeringar av barn och unga, med utgångspunkt i det arbete där den tidigare arbetsgruppen arbetat. Arbetet sker till viss del i samverkan med Teres Hjärpe, forskare på Lunds universitet, som också är knuten till FoU Sjuhärad välfärd.

Funktionshinderpolitik

Information om var i processen lagstiftningen om ny socialtjänstlag befinner sig med fokus på hur funktionshinderområdets verksamhet påverkas.

Personcentrerad och skälig vård och omsorg

Erfarenhetsutbyte med fokus på personcentrerad omsorg har genomförts. Nätverken ser vinster i träffarna; de bidrar till hög omvärldsbevakning och tid att reflektera tillsammans då viljan att dela med sig är hög.

Erfarenhetsutbyte med fokus på skälig vård och omsorg. Dialogerna handlade om vilket arbete som pågår i kommunerna för att tydliggöra gränsdragningar kring skälig levnadsnivå.

Socialchefsnätverket har gett ÄO-nätverket ett uppdrag utifrån ny socialtjänstlag att identifiera områden att samverka kring vilka insatser som kan ges utan biståndsbedömning.

Sammanfattande bedömning enhet välfärdsutveckling

Utifrån den nulägesanalys som gjordes under hösten 2023 formulerades nio specifika mål och uppdrag för 2024. Bedömningen är att åtta av dessa nåtts under året och att ett är delvis uppnått till följd av fördröjning av styrdokument på nationell nivå. Inom enheten för välfärdsutveckling är arbetet även starkt knutet till de olika chefsnätverken inom välfärdens område och de handlingsplaner nätverken tagit fram.

Det pågår stora omställningar inom välfärdsområdet. Det handlar om omställning till en god och nära vård, omställning av socialtjänsten, digitalisering och välfärdsteknik. Dessa har stor koppling till varandra och behöver samordnas. Här har enhet välfärdsutveckling en viktig roll.

Den nuvarande socialtjänstlagen bygger på den lag som kom 1982. Idag, drygt 40 år senare, är behoven och utmaningarna annorlunda; segregation, otrygghet, unga som dras in i gängkriminalitet, desinformation och minskad tillit till socialtjänsten. Därför behövs en lag som ger socialtjänsten möjlighet att arbeta på andra sätt än idag.

Under 2024 startade ett stort förberedelsearbete inför att den nya socialtjänstlagen ska börja gälla 1 juli 2025. Socialtjänsten behöver bli mer förebyggande, tillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad. Socialtjänsten kan dock inte göra detta ensam, utan omställningen måste göras i samverkan med andra verksamheter och aktörer, exempelvis skolan, polisen, regionen och civilsamhället.

De demografiska förändringarna med allt fler äldre och allt färre arbetsföra ställer nya krav på välfärden. Kompetensförsörjningskris är vardag inom socialtjänsten och området har högsta prioritet för samverkan. Efterfrågan på välfärdstjänster ökar och det ställs krav att hantera offentliga resurser mer effektivt. Omställning inom välfärden innebär att samhället måste anpassa sig till förändrade förutsättningar och utveckla innovativa lösningar för att möta nya krav på ett hållbart sätt. Dialogen i nätverken har handlat om att vi tillsammans har större möjlighet att möta samhällsutmaningarna och där har nätverken en tydlig förväntan på enhet välfärdsutveckling att samordna arbetet.

Samverkan inom välfärdsområdet har under 2024 i stora delar påverkats av nationella och regionala reformer, förändrat uppdrag för VästKom samt lagförändringar inom socialtjänstområdet. Inom ramen för nära vård har ett länsövergripande arbete pågått för att ta fram ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal. Arbetet med en gemensam definition av kommunal primärvård sker parallellt och leds av VästKom.

Det planerade införandet av Millennium i Västra Götalandsregionen där kommunerna berörs av informationsöverföring är en unik stor förändring som lett till ett intensivt arbete under året.

4.4 Intressebolag

Förbundet är delägare i Gryning Vård AB samt Mediapoolen AB. Förbundet har under året hållit sig informerad om verksamheten i de båda bolagen genom löpande skriftlig och muntlig information samt deltagande vid ägarsamråd.

Internkontrollplan 2024

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Färgerna hänvisar till resultatet av risk- och väsentlighetsanalysen. Avvikelser följs upp inom en 6-månadersperiod efter att internkontrollen genomförts.

Avrapportering görs till Direktionen i samband med årsbokslut.

Granskningsområde	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Frekvens	Kontrollansvarig	Resultat av granskning
<i>Ekonomi och administration</i>					
1. Räkenskapsinformation	Kontroll av att räkenskapsinformation förvaras på rätt sätt	Genomgång enligt informationshanteringsplanen	1 gång/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
2. Redovisning	Kontroll av bokförda poster	5 stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
	Kontroll av leverantörsfakturer och kontering	5 stickprov	2 ggr/år		
	Utbetalning ska ske med korrekta uppgifter och underlag	5 stickprov	2 ggr/år		
3. Fakturering	Fakturering ska ske med korrekta uppgifter och underlag	5 stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
4. Moms och skatter	Att rapportering sker på rätt sätt och att avstämning finns upprättad. Att inbetalning har skett.	1 stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
5. Drift eller investerings-redovisning	Kontroll av att inventarieköp bokas på inventariekonto och uppfyller kraven på inventarie	Kontroll av bokförda inventariiekostnader	2 ggr/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
6. Attesträtt	Beslutsattest ska ske av rätt person	5 stickprov	1 gång/år samt löpande	Administrativ chef	Kontrolleras löpande i systemet för fakturahantering. Stickprov utan anmärkning
	Besluts- och mottagningsattest ska ske av två olika personer	5 stickprov			
7. Löner	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person	Genomgång av lönelista 1 månad	2 ggr/år	Administrativ chef	Kontrollerats månadsvis, utan anmärkning
	Kontroll mot avtalad lön	Genomgång av lönelista 1 månad	2 ggr/år		

8. Arvoden och reseräkningar	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person	Genomgång av lönelista 1 månad	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning. Reseräkningar attesteras digitalt i personalsystemet sedan mars 2024
	Kontroll mot avtalade ersättnings-belopp	Genomgång av lönelista 1 månad	2 ggr/år		
	Arvoden/reseräkning ska attesteras	1 stickprov	2 ggr/år		
9. Företagskort	Att utställda kontokort är aktuella och används på rätt sätt	Stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli	Kontrollerats månadsvis, utan anmärkning
10. Representation	Kontroll av kontering, syfte och deltagare	5 stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli	Utan anmärkning
11. Handkassa	Handkassan ska vara korrekt	Kontroll att kvitto och kontanter stämmer med bokfört belopp	2 ggr/år	Ekonom Navet	Utan anmärkning
12. Behörighetsrutiner IT	Att behörigheter är korrekta och aktuella för person/period	Kontroll av aktuellt register över användar-licenser	2 ggr/år	Administrativ chef, Bitr verksamhetschef Navet	Utan anmärkning
13. Mobiltelefoner	Kontroll av att aktuell förteckning av mobiltelefoner finns samt att telefonavgifter är rimliga i förhållande till tänkt användning	Genomgång av fakturor	Månadsvis	Ekonom kansli	Utan anmärkning
14. Tillträdeskontroll till lokaler	Kontroll att rätt personer har tillgång till lokalerna	Kontroll och genomgång av nycklar och larmkoder	1 gång/år	Administratör, Bitr verksamhetschef Navet	Utan anmärkning
15. Diarie/posthantering	Handläggningsrutiner ska vara aktuella och tillämpas	Genomgång av rutiner	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning

Styrdokument					
16. Delegationsordning	Delegationsordningen ska vara aktuell	Kontroll av aktualitet	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
17. Avtalshantering	Undertecknande av avtal sker i enlighet med gällande delegation	5 stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
18. Dokumenthantering	Alla ärende- och handlingstyper hanteras i enlighet med informationshanteringsplanen	5 stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
19. Inköp och upphandling	Att gällande rutiner för inköp och upphandling är kända och efterlevs	Stickprovsgranskning av dokumentation, kontroll och attest	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
20. Kris och säkerhet	Att planer för kris och säkerhetsarbete finns, är kända och efterlevs Att telefonlista till anhöriga finns och är aktuell	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT Kontroll och revidering av telefonlista	2 ggr/år	Förbundsdirektör Verksamhetschef Navet	Planer under kontinuerlig revidering, telefonlista aktuell
21. Personal	Rutinerna i personalhandboken ska vara aktuella, kända och efterlevs Kontroll av organisationen ur ett kompetensförsörjningsperspektiv	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT Riskanalys	1 gång/år 1 gång/år	Administrativ chef Förbundsdirektör Verksamhetschef Navet	Revidering av personalhandboken görs löpande
22. Systematiskt arbetsmiljöarbete	Att arbetsmiljöalmanackan följs	Granskning av rutiner och genomförande	2 ggr/år	Skyddskommittén	Utan anmärkning
23. Slutredovisning av projekt - interna och utvecklingsmedel	Kontroll av avslutade projekts slutresultat	Granskning av projektets kostnader och finansiering	2 ggr/år	Förbundsdirektör	Utan anmärkning
24. Dataskyddsförordningen	Kontroll av att åtgärdsplanen följs	Aktiviteterna i åtgärdsplanen granskas	Kvartalsvis	Administrativ chef	Utan anmärkning

Årsrapport Driftverksamheter

Bilaga till årsbokslut 2024

Inledning

Enligt förbundsordningen kan Direktionen ta beslut om att förbundet ska ansvara för drift av verksamheter. I dagsläget har förbundet följande driftverksamheter:

- Business Region Borås
- Dataskyddsombud
- Medarbetarcentrum
- Vård- och omsorgscollege Sjuhärad
- Navet science center
- Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Ekonomiskt finansieras och nyttjas driftverksamheterna olika av medlemskommunerna och förs därför som egna enheter i förbundets övergripande budget. Vård- och omsorgscollege Sjuhärad och Närvårdssamverkan Södra Älvsborg finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Driftverksamheternas verksamhet varierar i storlek och inriktning och därmed även deras målstruktur.

Navet science center redovisas separat till följd av omfattningen på verksamheten.

Business Region Borås

I september 2023 startade satsningen Västsvenska etableringar för grön omställning, VEGO, ett samarbete mellan de fyra etableringsfrämjarna i Västra Götaland; Business Region Borås, Business Region Göteborg, Business Region Skaraborg och Position Väst. Arbetet leds och finansieras av Västra Götalandsregionen med medfinansiering av Tillväxtverket.

Syftet med satsningen är att utveckla samverkan mellan Västra Götalands etablerings- och exportfrämjare för att marknadsföra Västra Götaland inom den gröna omställningen samt attrahera hållbara företagsetableringar och investeringar. Genom arbetet vill parterna stärka de proaktiva investeringsfrämjande verksamheterna i regionen, för fler och strategiskt hållbara investeringar och etableringar inom den gröna omställningen. Målet är att förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt, konkurrenskraft och skapandet av fler arbetstillfällen. På så vis ska Västra Götaland bli en än mer attraktiv plats att investera i.

Satsningen kommer att pågå till och med sista december 2026 och arbetet utgår från fyra arbetspaket:

- Industristruktur och värdekedjor – analys och planering
- Ökad offertberedskap – samspel med kommuner och andra intressenter
- Expansionsmöjligheter för befintligt näringsliv
- Investeringsfrämjande – marknadsbearbetning

Business Region Borås har en tidigare fastställd verksamhetsplan för perioden 2022-2024 där majoriteten av aktiviteterna ingår i ovanstående satsning, medan andra har prioriterats ner i samråd med näringslivscheferna. Redovisningen av mål skiljer sig därmed från tidigare år. Ny verksamhetsplan för perioden 2025-2026 beslutades av Direktionen i december.

Mål och uppdrag 2024	
Mål och uppdrag	Uppföljning 31 december
Tillsammans med övriga delregioner identifiera sätt att planera för stora företagsetableringar och expansionsinvesteringar	Arbetet pågår inom ramen för VEGO och de fyra arbetspaketen. Uppföljning sker kvartalsvis och redovisas till VGR och Tillväxtverket. En oberoende utvärderare har presenterat en halvtidsutvärdering och deras övergripande slutsatser är att satsningen är relevant för de insatser som krävs för att etablera Västsverige som en attraktiv region för etableringar och att den genomförs på ett överlag effektivt sätt som lagt grund för en stärkt samsyn och samverkan mellan etableringsfrämjare. Vidare anser utvärderarna att satsningen visar goda resultat mot de kortsiktiga effektmålen och att arbetet har god bärighet mot effekter på längre sikt, men att externa faktorer bidrar med osäkerhet. Enligt utvärderingen saknar satsningen i nuläget en plan för hur arbetet ska fortgå efter projektets slut. Arbetet mot angivna hållbarhetsmål bör också stärkas. Satsningen pågår även 2025-2026 men målet för 2024 bedöms uppnått.
Kartlägga värdekedjan textil inom Västra Götaland	Inom ramen för VEGO har Business Region Borås ansvar för kartläggning av värdekedjan textil i Västra Götaland. Arbetet har varit svårt att avgränsa då textilfrågan är bred och aktuell inom flera områden, bland annat till följd av den EU-lagstiftning om insamlingsansvaret som träder i kraft 2025. En kartläggning av befintliga aktörer inom textilområdet har genomförts, vilken gett respektive delregion ett bra underlag för att kunna genomföra strategiska besök hos textilföretag. Förbundet fick även i uppdrag att genomföra en förstudie gällande Västra Götalands kommuners kunskap och nuläge kring insamling av textil, LUMP –

	<p>Nutidens textilinsamlare (se måluppfyllelse Regional utveckling). Slutrapporten presenterades efter sommaren och därefter har det genomförts löpande möten mellan investeringsfrämjarna och miljö/avfallstrategerna i alla delregioner för att samla olika perspektiv på frågan. Även VGR, Science Parks och Textile Movement deltar i arbetet. Rent konkret har ett förslag på ett system för textil cirkulär infrastruktur i Västra Götaland arbetats fram som ska tas vidare under våren 2025.</p> <p>Business Sweden, BuS, och Business Region Borås arbetar med ett nationellt värderbjudande för textil. Målbilden är ett svenskt program, men där drivkraften är en västsvensk positionering inom hållbarhet, omställning och framtidens textil och mode. Arbetet kommer att fortsätta under 2025 och 2026 men delmålen 2024 bedöms nådda.</p>
I samarbete med kommunerna marknadsföra siter via Business Swedens verktyg Site Finder	<p>Samtliga kommuner har registrerat siter i verktyget, totalt 32 i Sjuhärad, och en delregional webbsida lanserades vid årsskiftet. Sammanställningen av tillgängliga siter är en del av ett större arbete att stärka kommunernas offertberedskap, vilket kommer att fortsätta under 2025. Alla kommuner har presenterat ett första material med den egna kommunens styrkeområden, vilket kommer att vara grunden i det enhetliga marknadsföringsmaterial som ska tas fram under 2025 – varav delar kommer att presenteras på SiteFinder. Då antalet publicerade siter ökat från 0 till 32 under året anses målet uppnått.</p>
Utifrån förstudien Innovationslots ta vidare samverkan till praktisk fortsättning	<p>I april anordnades ett speeddating-event mellan näringslivsansvariga och innovationsstödssystemet med syfte att skapa kontakt och öka kunskapen om varandra. Ansvariga var BRB, IUC Sjuhärad samt Marks kommun. Samtliga åtta kommuner och 12 aktörer deltog. Alla kommuner hade förberett ett konkret case; en frågeställning de ville ha hjälp med, och fick presentera vad de kan bidra med kopplat till det aktuella caset. Eventet var mycket uppskattat och med stort engagemang hos deltagarna.</p> <p>Flera efterfrågade att detta ska vara ett årligt återkommande arrangemang och planering för nästa tillfälle, i april 2025, pågår. Fokus kommer att vara den del av innovationsstödssystemet som mer uttalat arbetar med senare skeden/tillväxtskeden i ett företag och kommer att kopplas ihop med arbetet med Företagsrevitalisering/Tillväxtradarn, se nedan. Målet är uppnått.</p>
Tillsammans med kommunerna genomföra verksamhetsbesök inom ramen för Business Swedens projekt Expand & Retain	<p>Fem besök har genomförts under året, vilket resulterat i tre pågående processer. Extra fokus har lagts på ett företag där den kommande elbristen kan leda till stora konsekvenser; både för företaget och orten det ligger i. En grupp med representanter från företaget, aktuell kommun, Länsstyrelsen, VGR, Vattenfall samt Business Sweden har satts samman som har regelbundna avstämningar för att hjälpas åt att lösa situationen. Gruppen samordnas av BRB. Ett annat exempel för vidare arbete är det kompetensbehov några företag lyft upp inom plastindustrin. Målet är uppnått.</p>
Implementera arbetssättet för att identifiera potentiella tillväxtföretag inom projektet Företagsrevitalisering i drift	<p>Syftet med det externa projektet Företagsrevitalisering är att kvalitetssäkra en modell för att identifiera företag med potentiell tillväxt och koppla dem till en utvecklingsresa. Det kan vara företag som varit expansiva men stannat av, företag som skulle vilja växa men inte vet hur, eller företag som skulle kunna växa och behöver sammanföras med nätverk. Inom projektet har ett tekniskt verktyg tagits fram, Vensire, som dels innehåller all den data som behövs för att kunna identifiera de viktigaste tillväxtföretagen, dels ger utrymme för dokumentation. Projektet pågår till december 2025 och arbetssättet och verktyget ska implementeras i kommunerna.</p>

	<p>Generellt pågår även arbete för att skapa en tydligare brygga mellan Företagsrevitalisering och innovationsstödsystemet. Företagsbesöken och samtalen genererar i genomsnitt tre kopplingar till aktörer i systemet, där överlämningen av nödvändig information sker av projektansvarig. Detta kommer att vara en del av den aktivitet som planeras våren 2025 (se Innovationslots ovan). Målet är uppnått.</p>
Processleda BRB-nätverket samt revidera verksamhetsplanen	<p>Nio nätverksträffar med näringslivscheferna är genomförda under året enligt ett nytt upplägg med en kommun i fokus vid varje tillfälle. Under strategidagar i oktober planerades verksamheten för 2025 och förslag på verksamhetsplan för perioden 2025-2026 arbetades fram som sedan beslutades av Direktionen i december.</p> <p>Det nya upplägget på nätverksträffarna, där en näringslivschef intervjuats varje gång samt tagit med en gäst från sin kommun, gör att nätverket fått djupare kunskap om varandras förutsättningarna. Det som framkommit under samtalen blir underlag för fortsatt arbete framåt. Målet är uppnått.</p>
Vara en aktiv part i projektet Västsvenska etableringar för grön omställning, VEGO	<p>BRB har deltagit på de månadsvisa projektmötena och därutöver på regelbundna möten inom olika paket/arbetsområden.</p> <p>På projektmötena är det tydligt att arbetet kommit igång hos alla aktörer och att det är många processer som pågår – flera med koppling till varandra. Den största vinsten är det samarbete som vuxit fram mellan projektparterna. Satsningen ses som ett gott exempel på västsvensk samverkan. Målet är uppnått.</p>
Samverka med team miljö och samhällsutveckling gällande exempelvis elförsörjning, markanvändning, symbios och textilåtervinning	<p>Teamet har deltagit på Samverkansarena Trygg energiförsörjning vid två tillfällen, Elektrifieringsdagen i Trollhättan samt tagit del av arbetet med potentialstudien gällande Sol- och vindkraft i Sjuhärad samt projektet ELSa. Tillsammans med team miljö- och samhällsutveckling har även en förstudie kring industriell symbios genomförts. Samarbetet mellan teamen fungerar bra. Utmaningen är att samplanera de pågående processerna då det många gånger är samma personer som bjuds in till de möten och konferenser teamen anordnar.</p>
Samverka med processledare kompetensförsörjning gällande näringslivets kompetensutmaning	<p>Team näringsliv och kompetens består av Business Region Borås samt processledare kompetensförsörjning. Uppdatering sker vid veckovisa avstämningar och processledare kompetensförsörjning deltar på nätverksmötena med näringslivscheferna. För konkreta aktiviteter, se Måluppfyllelse regional utveckling.</p>

Analys måluppfyllelse

Den regionala satsningen VEGO har inneburit att BRB kunnat växla upp sin verksamhet från en till 2,5 medarbetare. BRB är inne i en förändringsresa mot ett ökat fokus på proaktivt investeringsfrämjande arbete – vilket gjorts möjligt genom det samarbete som startats upp i Västra Götaland. Ett antal aktiviteter har genomförts som skapat en gemensam plattform och förståelse för vad offertberedskap och proaktivt investeringsfrämjande innebär. Engagemanget har varit högt från kommunerna och det finns önskemål om hur arbetet ska fortgå. Alla kommuner har identifierat vilka som ska ingå i deras "etableringsteam" och det material som tagits fram inom ramen för satsningen kommer att utgöra grunden för det marknadsföringsmaterial/värdeerbjudande för Boråsregionen/Sjuhärad som ska tas fram. Framförallt har kunskapen kring investeringsfrämjande arbete spridits till fler funktioner i kommunerna - det kan inte enbart drivas av näringslivschefen.

Arbetet inom Expand & Retain fungerar bra och gör skillnad för de företag som är involverade, Genomförda besök har även identifierat ett utbildningsbehov inom plastindustrin som vidarebefordrats till Business Sweden.

Inom VEGO sker framdrift inom alla arbetspaket och arbetet fungerar bra; både internt inom BRB och med övriga aktörer i projektet. Riktningen har blivit tydligare inom alla områden. Den största vinsten är det samarbete som vuxit fram mellan projektparterna.

De processer som startat upp inom ramen för VEGO har även lett till ett mer intensivt samarbete med Business Sweden och BRB har idag en starkare relation med Business Sweden jämfört med för ett år sedan; framförallt när det gäller arbetet kopplat till värdekedjorna batteri och textil.

Gällande textilområdet har det blivit tydligt att Västsverige kommer att få en framträdande och ledande roll i det fortsatta arbetet då Business Sweden hittills inte mobiliserat i frågan och det endast är Västra Götaland bland regionerna som prioriterar frågan i dagsläget. Tack vare VEGO kommer vi att kunna ta den rollen.

Dataskyddsombud

Medlemskommunerna har gått samman om en gemensam dataskyddsfunktion. Syftet med verksamheten är att bevaka en rättssäker och korrekt hantering av den personliga integriteten. Målet är att kommunmedlemmar och kommunalt anställda ska känna sig trygga med hur deras personliga uppgifter hanteras.

Mål och uppdrag 2024	
Mål och uppdrag	Uppföljning 31 december
Fortsätta att leverera en proaktiv och professionell DSO-tjänst efter framtagna modell	<p>Den årliga granskningsomgången och återrapporteringen till respektive ledningsgrupp genomfördes under våren. Granskningsresultaten visar en ökad förståelse för och höjd kvalitet i dataskyddsarbetet. DSO bidrar till att upprätthålla ett systematiskt arbetssätt med integritetsfrågorna i kommunerna. Granskningsrapporten för 2025 är framtagna.</p> <p>Under hösten genomfördes Mognadsmatrisen, vilken resulterat i en ny rapport som på ett pedagogiskt sätt visar dataskyddsmognaden på övergripande nivå i kommunen. Rapporten kommer att presenteras för respektive kommunstyrelse och kommunledningsgrupp.</p> <p>Dessutom har DSO löpande under året stöttat i arbetet med bland annat konsekvensbedömning, utredning och incidenthantering. Målet anses uppnått.</p>
Bidra till att öka kunskapen hos beslutsfattarna i kommunerna gällande hanteringen av kommande regelverk från EU	Informationsspridning har skett via nyhetsbrev och i samband med träffar med politiska grupperingar. Upplevelsen är dock att det är svårt att nå ut till beslutsfattarna och det finns behov av bredare dialog kring utmaningarna i samband med ny lagstiftning. Korta informationsfrågor har ställts i samband med besök i nämnder och styrelser för att öka medvetenheten. Målet anses uppnått.
Öka fokus på att skapa, marknadsföra och tillhandahålla relevanta utbildningar inom dataskydd	Tre olika utbildningspaket är framtagna och marknadsförda genom nyhetsbrev och på kommuners intranät. Kommunerna har aktivt börjat avropa de olika utbildningspaketen och de har fått ett bra mottagande. Både grundläggande och fördjupade utbildningar har genomförts för medarbetare i kommuner och förbund. Målet anses uppnått.

Mätetal	Uppföljning 31 december
Alla verksamheter (ca 80) ska under året ha genomfört minst en granskningsomgång	77 av 78 granskningar är genomförda. Svar saknas från en organisation. Målet nått.
Alla åtta kommuner ska under året ha genomfört en genomgång med Mognadsmatrisen	Alla åtta kommuner har genomfört mognadsmatrisen. En kommun har hittills fått rapportering av Mognadsmatrisen utifrån den nya DSO-rapporten. Målet nått.
Stötta verksamheterna med råd i både enkla och mer komplexa frågor och utredningar	Alla inkomna ärenden under året har hanterats i tid. Målet nått.

Besöka nätverk och personalträffar/APT för att informera om dataskydd och stärka medvetenheten kring integritetsfrågor	Deltagit i de fyra Digitala Arenor som Borås Stad arrangerat samt styrgruppen för IT vård och omsorg i det sociala klustret i Borås. Därutöver fyra möten med gruppen Infosäk/juridik i Borås Stad. Målet nått.
På uppdrag arrangera utbildningar samt publicera minst tre nyhetsbrev. Genomföra två fasta grundutbildningar i webinarieform. Skapa en digital GDPR-utbildning för publicering på medlemskommunernas utbildningsplattformar.	Flera grundutbildningar i GDPR genomförda samt en fördjupad GDPR-utbildning för Borås Stad. Två nyhetsbrev publicerade. Målet nått.
Stötta arbetet vid alla misstänkta och bekräftade personuppgiftsincidenter	Drygt 40 inrapporterade personuppgiftsincidenter är hanterade. Målet nått.
Finnas tillhands för alla registrerade personer, medarbetare, verksamheter och tillsynsmyndigheten som önskar hjälp med ärenden, information etc. Alla ärenden ska vara återkopplade till frågeställaren inom fem arbetsdagar	DSO har hanterat ett drygt 90-tal ärenden, frågor och rådgivningar under året. Målet nått.
Organisera och kontinuerligt inhämta nyheter och kunskap genom omvärldsbevakning, deltagande i relevanta nätverk och utbildningar	Omvärldsbevakning är en mycket viktig del av uppdraget och DSO har under 2024 deltagit i ett 50-tal olika möten, nätverksträffar och utbildningar samt tagit del av diverse rapporter, domslut och artiklar. Målet nått.
Genom årlig utvärdering av gångna periodens verksamhet bättre möta efterfrågade aktiviteter och skapa relevant verksamhetsplan och budget	Utvärdering och analys av verksamheten är genomförd och låg till grund för planeringen av 2025. Målet nått.

Analys måluppfyllelse

Med den ökade förståelsen och höjda kvaliteten i dataskyddsarbetet i kommunerna har DSO upprätthållit ett systematiskt arbetssätt med integritetsfrågorna, vilket ökar följsamheten till GDPR.

Det är svårt att nå ut till beslutsfattarna och det finns behov av bredare dialog kring utmaningarna gällande ny lagstiftning som har beroende till GDPR; exempelvis AI-förordning, Öppna datalagarna och Cybersäkerhetslagar.

Att kommunerna börjat avropa de olika utbildningspaketen i GDPR visar bland annat på att erbjudandet är rätt och ligger väl i tiden samt att kommunernas generella GDPR-kunskap ökar.

Medarbetarcentrum

Medarbetarcentrums syfte är att stödja och utveckla anställda i de samverkande kommunerna Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Syftet är att arbeta hälsofrämjande, förhindra inlåsning och aktivt verka för en lönsam personalrörlighet. Genom Medarbetarcentrum erbjuds ledarskapsutbildningar och grupputveckling samt individuellt stöd i roll och yrkeskarriär.

Mål och uppdrag 2024	
Mål och uppdrag	Uppföljning 31 december
Marknadsföra Medarbetarcentrums verksamhet för ökat användande	Ny hemsida lanserades i juni och fem nyhetsbrev har utgivits under året. Fyra styrgruppsmöten har hållits och en HR-dialog genomfördes i november. Målet anses uppnått.
Tillhandahålla ett attraktivt utbud av tjänster utifrån kommunernas behov. Utforska nya behov och önskemål utifrån medlemskommunerna eller omvärldsbevakning	Medarbetarna har gått utbildning i högkvalitativa arbetspsykologiska testmetoder som stöd för chefer och personalansvariga i frågor som rör personalutveckling, personalurval och rekrytering för att kunna erbjuda kommunerna fler verktyg och kompetenser. Utbildningen avslutades i augusti och effekten får utvärderas på längre sikt. Målet anses uppnått.
Bidra till personalrörlighet genom jobbmatchning och samtal	Under året har 60 personer fått förändring varav 23 genom jobbmatchning. Det är positiva effekter för personalrörligheten. 100 % av respondenterna är nöjda med det reflekterande samtalet. Målet anses uppnått.
Bidra till att nödvändig kunskap och kompetens finns hos cheferna i medlemskommunerna genom ledarskapsprogrammet	11 chefer avslutade ledarskapsprogrammet i maj och enligt enkät är 100 % nöjda med utbildningen. Effekten är att cheferna uppger ett bättre ledarskap. En ny omgång av ledarskapsprogrammet startade upp i september. Målet anses uppnått.
Genom grupputvecklingsinsatser vara ett stöd och verktyg för arbetsgivarna i arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö för att bidra till ökad hälsa hos medarbetarna, högre prestationer i grupper och för ökad attraktivitet hos medlemskommunerna	Positiva resultat i genomförda utvärderingar. Medarbetarcentrum har bidragit till arbete med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Samtliga tillfrågade chefer var nöjda med de grupputvecklingsinsatser som genomförts. Målet anses uppnått.

Mätetal	Uppföljning 31 december
Tre nyhetsbrev	Fem nyhetsbrev har utgivits. Målet nått.
Uppdaterad eller ny hemsida klar under året	Ny hemsida klar i juni 2024. Målet nått.
Erbjuda dialogträff med kommunernas ledningsgrupper	Erbjudandet har lämnats via styrgruppen. Målet nått.
Erbjuda dialogträff med kommunfullmäktige	Erbjudandet har lämnats via styrgruppen. Målet nått.
Minst två styrgruppsmöten	Fyra styrgruppsmöten har hållits. Målet nått.

Årlig dialogträff med HR-personal på respektive förvaltning och kommun	HR-dialog genomförd i november. Målet nått.
90 % av medarbetarna ska vara nöjda med det reflekterande samtalet	100 % av respondenterna var nöjda. Målet nått.
90 % av deltagarna på ledarskapsprogrammet ska ange att de kan rekommendera utbildningen till annan	100 % av deltagarna kan rekommendera utbildningen till annan. Målet nått.
Vid uppdrag ska 90 % av cheferna vara nöjda med gruppinsatsen	100 % av cheferna var nöjda med insatserna. Målet nått.

Analys måluppfyllelse

Marknadsföringsinsatser har genomförts; exempelvis framtagandet av en ny hemsida. Antal reflekterande samtal har ökat under hösten, vilket kan vara en följd av den nya hemsidan. Ökningen kan även bero på en artikel i Borås Stads digitala tidning Saxen som når ut till medarbetarna. Nyhetsbrev distribueras till cheferna via hemsidan. Den positiva HR-dialogen under november månad kan också vara en anledning till ökat användande av reflekterande samtal. Antal samtal har ökat med 18 % jämfört med år 2023.

Ledarutvecklingsprogrammet har gett positiva effekter. Några sammanfattade svar från ledare/chefer; programmet har gett mer kunskap och verktyg för ledarskapet. Ökad självinsikt och självkännedom och det har tydliggjorts skillnaden mellan chefs- och ledarrollen. Tid för reflektion har varit värdefull och viktig. Deltagarna känner en ökad trygghet som chef och mer mod att våga prova och träna på ledarskapet.

Grunduppdragen ger resultat och positiva effekter kontinuerligt. 60 medarbetare har fått förändring, varav drygt en tredjedel genom matchningsdatabasen.

Alla som svarat på enkäten om det reflekterande samtalet är nöjda. En kort sammanfattning av svaren är att medarbetarna känner ett gott, varmt och tryggt bemötande. Coach som lyssnar och ger feedback. Coachar för stöd med CV, inspirerar och "peppar" till att "våga". Coacherna är proffsiga och Medarbetarcentrums databas/matchningstjänst är väldigt positiv och ger en bra möjlighet till personlörlighet.

100 % av cheferna är nöjda vid grupputvecklingsinsatser och där Medarbetarcentrum bidragit till att stärka arbetet med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Vård- och omsorgscollege Sjuhärad

Vård- och omsorgscollege är en organisation för certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningsanordnare. Syftet är att samverka kring kompetensförsörjningsfrågor inom vård- och omsorgsbranschens gymnasiala yrkesgrupper, till exempel undersköterska. Samverkan sker på regional och lokal nivå inom kommuner och Västra Götalandsregionen. Samtliga kommuner i Sjuhärad deltar i samverkan.

Regionala mål VOC Sjuhärad

- Öka antalet elever och studenter som söker vård- och omsorgsutbildning
- Öka antalet elever och studenter som fullgör sin vård- och omsorgsutbildning
- Kvalitetssäkra praktik, APL/LIA-platser
- Öka mångfalden på utbildningar och arbetsplatser genom en breddad rekrytering

I återcertifieringsansökan för perioden 2020–2024 finns en aktivitetsplan som beskriver de aktiviteter som planeras under perioden för att stödja de regionala målen. Verksamhetsplanen för 2024 utgår från aktivitetsplanen.

Beslutad verksamhet 2024	Uppföljning 31 december
Återcertifiering VOC Sjuhärad ska återcertifieras under 2024	VOC Sjuhärad är godkända och återcertifierade för perioden 2025-2029. Målet är uppnått.
Utveckla stödstruktur för språkombuden i syfte att stödja dem i sina uppdrag Under de senaste åren har vi utbildat ett stort antal språkombud. Vi kan se att de som utbildades för ett par år sedan kontinuerligt behöver "påfyllning" för sina uppdrag. Det finns en tendens att språkombudets roll på en arbetsplats försvagas för att sedan helt försvinna ett par år efter genomgången utbildning. Under 2023 tog vi fram en strategi för att långsiktigt stödja språkombuden i deras uppdrag och erbjuda dem kontinuerlig kompetensutveckling.	Planerade aktiviteter 2024 - Chefsutbildningen "Fem nycklar till en språkutvecklande arbetsplats" kommer att erbjudas till enhetschefer med flera. Utbildningarna är digitala och genomförs av VOC nationellt. <i>Ett flertal utbildningar har genomförts där enhetschefer från Sjuhärad har deltagit.</i> - Lokala samordnare planerar och genomför regelbundna nätversträffar för språkombuden i sina respektive college. <i>Nätversträffar för språkombud i lokalt college BBHV och lokalt college MUST har genomförts under hösten. Nya träffar planeras under våren 2025.</i> - Språkombudsutbildningar kommer att genomföras utifrån de behov som verksamheterna har. <i>Under våren genomfördes språkombudsutbildningar i Svenljunga/Tranemo och Borås med totalt 34 deltagare. Under hösten har det inte funnits utrymme, till följd av arbetet med Millenium.</i> - En seminariedag kring språkutveckling på arbetsplatser kommer att genomföras under hösten 2024. Målgrupp: Enhetschefer, språkombud, språkombudsutbildare, verksamhetsutvecklare. <i>Flyttad till 2025 till följd av att arbetet med återcertifieringen prioriterats.</i> - Lokala vo-college håller på att bygga Teams-utor för sina språkombud där man kan dela material, tips och chatta med varandra.

	- Under hösten har det nationella konceptet "Prata om jobbet" implementerats och flera arbetsplatser genomför nu utbildningen i sina personalgrupper.
Kvalitetsutveckling handledning och validering Vård- och omsorgslärare som arbetar med validering ingår i ett regionalt nätverk som leds av regional processledare.	Under 2024 fortsätter nätverket att träffas som en del i den regionala stödstrukturen för en kvalitativ valideringsverksamhet. En temadag för nätverksdeltagarna genomfördes under våren och ytterligare en träff under hösten, båda med medverkan av Validering Väst. Handledarutbildningar har genomförts i Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vårgårda. Totalt har cirka 170 undersköterskor deltagit.
Marknadsföringsinsatser	<ul style="list-style-type: none"> - Medverkat på flera arrangemang under året; jobb- och utbildningsmässor och öppet husarrangemang inför gymnasievalet - Under VO-Collegeveckan genomförde verksamheter och utbildningsanordnare olika utåtriktade aktiviteter i syfte att sätta fokus på vård- och omsorgsbranschen/undersköterskeyrket. - VOC Sjuhärad medverkar med helsidesannons i materialet "Framtidsvalet" som distribueras till alla elever i åk 9 under hösten inför gymnasievalet. - En arbetsgrupp har tagit fram en modell för grupp-prao inom vård och omsorg som prövades i Svenljunga kommun under hösten. Utvärdering pågår och ytterligare två kommuner planerar att pröva modellen under våren 2025. Syftet är att ge högstadiееlever en lärorik och positiv bild av vård- och omsorgsbranschen och på sikt öka antalet elever som söker till vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet.
Övrigt Vård- och omsorgsambassadörs-utbildningar kommer att genomföras utifrån de behov som samverkansparterna har.	Inga utbildningar har genomförts i under åren med anledning av implementeringen av Millenium.

Analys måluppfyllelse

Den största insatsen under 2024 var att återcertifiera Vård och omsorgscollege i Sjuhärad. Detta tillsammans med att primär-, och specialistvård planerade för att införa ett nytt journalsystem har delvis påverkat vilka aktiviteter som har prioriterats eller varit möjliga att genomföra under 2024. Under året påbörjade 65 elever en vård och omsorgsutbildning på något av våra gymnasier vilket var lägre än de tre senaste åren. Inom vuxenutbildningen var det minst 465 elever som påbörjade en vård och omsorgsutbildning vilket är i paritet med de senaste tre åren.

Ytterligare insatser kommer att behöva initieras de närmaste åren för att öka antalet gymnasieelever som påbörjar och genomför en vård- och omsorgsutbildning.

Närvårdssamverkan

Närvårdssamverkan Södra Älvsborg omfattar kommunal primärvård, socialtjänst och skola i Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda samt regional hälso-och sjukvård i Södra Älvsborg. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg arbetar genom samverkan för att vården och omsorgen ska vara god och fungera sömlöst för den enskilde.

Närvårdskontoret har i uppdrag att koordinera, stödja, omvärldsbevaka, bereda ärenden samt följa upp samverkan inom olika grupper. Närvårdskontorets medarbetare har ett opartiskt förhållningssätt gentemot huvudmännen.

Uppföljning av verksamheten görs via enkät två gånger per år, i augusti och december. Målvärdet är att samtliga frågor ska besvaras med ja till minst 95 procent.

Mätetal	Uppföljning 31 december
Har Närvårdskontoret samordnat och genomfört den årliga samverkanskonferensen på ett tillfredsställande sätt? (Styrgrupp)	70 % har svarat på frågan och 93 % av dessa svarar att Samverkanskonferensen genomförts tillfredsställande under 2024. Övriga 7 % (1 person) tycker att konferensen delvis genomförts på ett tillfredsställande sätt.
Har kallelsen kommit i tid, minst en vecka innan mötet? (Styrgrupp, DPS och Uppdragsgrupper, Beredningsgrupp)	51 % har svarat på frågan och 100 % av dessa svarar att kallelsen har kommit i god tid innan mötet.
Är ärendena väl förberedda? (AU och Presidium)	80 % (4 av 5 personer) har svarat på frågan och 100 % av dem anser att frågorna är väl beredda.
Är protokollen som skickas ut för justering tydliga? (Styrgrupp och Presidiet)	100 % har svarat på frågan och samtliga anser att protokollen för justering är tydliga.
Är protokollen tydliga?	50 % har svarat på frågan och 100 % svarar att protokollen är tydliga.
Är informationsbrevet tydligt? (Styrgrupp)	53 % har svarat på frågan och 100 % av dem svarar att informationsbrevet är tydligt och i enlighet med målen.
Är mötesanteckningarna som skickas ut tydliga?	80 % har svarat på frågan om mötesanteckningarna från presidiet och AU är tydliga och 100 % av dessa svarar att mötesanteckningarna är det.
Är medarbetarna på Närvårdskontoret objektiva och professionella? (Styrgrupp, DPS, Uppdragsgrupper och Beredningsgrupp)	50 % har svarat på frågan och 92 % av dessa anser att kontorets personal är objektiva och professionella. Resterande 8 % (4 personer) anser att Närvårdskontorets personal till viss del är objektiva och professionella.
Är medarbetarna på Närvårdskontoret tillgängliga? (Styrgrupp, DPS, Uppdragsgrupper och Beredningsgrupp)	50 % har svarat på frågan och 98 % av dessa anser att så är fallet. Resterande 2 % (1 person) anser att Närvårdskontorets personal till viss del är tillgängliga.
Ges rätt och tillräckligt stöd för att leda uppdragsgrupperna? (Ordförandena i uppdragsgrupperna)	20 % (1 av 5 personer) har svarat på frågan och denne svarar att de får rätt och tillräckligt stöd för att leda uppdragsgrupperna.

Ges rätt och tillräcklig handledning till projektledare? (Projektledarna)	70 % (10 personer) av projektledarna har besvarat frågan och 86 % av dessa svarar att de har rätt och tillräcklig handledning. 14 % (1 person) har svarat delvis.
---	---

Analys måluppfyllelse

Svarsfrekvensen är lägre än tidigare. Enligt svaren som inkommit är måluppfyllelsen god men det finns förbättringsmöjligheter, då alla frågor inte har besvarats med ja till 95%. De arbetssätt som Närvårdskontoret arbetar utifrån förefaller dock ändå vara väl anpassade till beställarnas önskemål och krav.

Verksamhets- berättelse

2024

NAVET

Verksamhetsberättelse 2024

Navet science center har en fortsatt stark utveckling. Kombinationen av att förvalta befintliga erbjudanden till skolor, samtidigt som verksamheten utvecklas inom områden där omtag behövs, är lyckosam. Ett särskilt viktigt arbete under året har varit att ta fram en värdegrundsplattform och varumärkesstrategi samt en tillgänglighetspolicy.

Delårsrapporten är utformad efter Navets affärsplans fem verksamhetsområden. Utifrån affärsplanens prioriterade områden har årets prioriterade insatser identifierats.

- Navet skola och förskola
- Navet kompetens
- Navet mötesplats
- Navet utvecklingsarena
- Navet drift

Navet skola och förskola

Under 2024 har Navet mött 17 689 elever på skolprogram, från förskolan till gymnasiet. Av alla elever i Borås har 49% varit på besök på Navet, för Mark är andelen 23%, för Svenljunga 48%, för Tranemo 48%, för Ulricehamn 42% och årets raket är Herrljunga där hela 101% av eleverna varit på besök eller besökts av Navet under året, vilket alltså betyder att vissa av eleverna i Herrljunga har vi träffat mer än en gång. I samband med terminsstart, både hösttermin och vårtermin, har Navet bjudit in till öppet hus för att lärare ska kunna ta del av Navets utbud.

Från och med höstterminen 2024 har Ulricehamns kommun en Navettrappa, vilket innebär ett strukturerat sätt att boka skolprogram för ökad likvärdighet. Alla elever i Ulricehamn kommer därmed att ta del av samma skolprogram i specificerade årskurser. Utöver detta kan enskilda lärare boka skolprogram för sina klasser efter eget önskemål.

Under våren lanserades två nya förskoleprogram, *SmåFysik med Tunda* för 3–4 åringar och *Tundas fysikcirkus* för 5–6 åringar, båda kopplade till Navets senaste avdelning Småfysik. Det är första gången Navet erbjuder ett skolprogram för så små barn som 3–4 åringar. Under hösten togs ytterligare ett förskoleprogram fram och testades med pilotgrupper. Det är ett digitalt matematik-skolprogram, där barnen möter Navets pedagoger digitalt och får olika matematikuppgifter att göra på förskolan. Programmet är en del av Navettrappan Ulricehamn. Inom ramen för det av Västra Götalandsregionen finansierade projektet SamBio tog Navet, i samverkan med flera andra aktörer i Västra Götaland, fram två mobila skolprogram: *Eken – en nyckel till mångfald* samt *Biologisk mångfald och skogsbruk*. Det första programmet är i form av en escape box, där eleverna löser uppgifter för att få ekosystemet runt eken att fungera. Programmet riktar sig till åk 4 – åk 7 och testades med pilotgrupper under hösten 2024. Från vårterminen 2025 finns programmet i Navets ordinarie utbud. Biologisk mångfald och skogsbruk är ett utomhusprogram som riktar sig till gymnasieklaser och syftar till att låta

eleverna genomföra en fältundersökning för att upptäcka skogens roll och dess balans mellan produktion och biologisk mångfald.

Mobila skolprogram

Navet har varit ute och träffat elever i nästan samtliga kommuner på mobila skolprogram, både inomhus- och utomhus. Under vårterminen var Navet på turné med skolprogrammet *Det brinner!* i Herrljunga, Ulricehamn och Mark och under höstterminen var det Svenljungas och Herrljungas tur. Ett provisoriskt labb byggdes upp i respektive kommun och Räddningstjänsten körde dit en utbränd container där eleverna får uppleva ett rum där det brunnit och även leta efter ledtrådar. Syftet med *"Det brinner!"* är att ge eleverna en fördjupad förståelse för både naturvetenskapliga och samhällseliga aspekter av bränder. Genom att anta rollen som kriminaltekniker får eleverna möjlighet att utforska och analysera bevismaterial som hittats i samband med en fiktiv brand. De använder olika kemiska analyser för att identifiera orsakerna bakom branden och undersöka potentiella brott. Efter det praktiska arbetet deltar eleverna i ett rollspel i form av en rättegång, där de diskuterar och reflekterar över de juridiska och etiska konsekvenserna av att anlägga eller oavsiktligt orsaka en brand. Det leder till en djupare insikt i både rättssystemet och de allvarliga samhällskonsekvenserna av sådana händelser. Reaktionerna efter programmet har varit mycket positiva, både från elever och lärare.

Digitala skolprogram

Under året har Navet fortsatt att utveckla sina digitala skolprogram för att nå fler elever på distans inom Sjuhäradskommunerna. Genom att använda plattformar som Zoom och Microsoft Teams kan vi möta elever live medan de befinner sig i sina klassrum, vilket gör det möjligt för skolor i vårt närområde att delta utan att behöva resa till oss.

De digitala skolprogrammen fungerar som ett komplement till Navets fysiska skolprogram. Under våren genomförde Navet test med digitalt kemiprogram för förskolan. Programmet bestod av fyra korta interaktiva tillfällen, där två barngrupper deltog. Responsen från förskolepedagogerna var mycket positiv, vilket ger oss värdefull input inför framtida program. Exempel på kommentar från lärare i pilotgrupperna:

"Spänning! Och nyfikenhet. Det var något särskilt att göra det via skärmen, och kul att många ändå förstod att de kunde interagera med er."

SamBio

SamBio är ett västsvenskt projekt finansierat av Västra Götalandsregionen som syftar till att öka kunskapen om biologisk mångfald. Tillsammans med diverse institutioner vid Göteborgs Universitet, parker, museer och science centers har de olika parterna skapat elevprogram som ska rullas ut till målgrupper runtom i Västra Götaland. Ett exempel på detta är *Eken – en nyckel till mångfald* som innehåller sex kluringar i små lådor med hänglås. Den ena lådan leder till den andra och du erövrar kugghjul med olika arter som är beroende av eken för sin överlevnad. Slutligen sätts kugghjulen upp på en tavla så att du kan röra det stora kugghjulet och få allt att snurra. Ekosystemet runt eken fungerar!

Experimentlådor

Som ett komplement till skolprogram erbjuder Navet experimentlådor där elever får möjlighet att arbeta laborativt och praktiskt i klassrummet. Lådorna är utformade så att de ska inspirera till ett nyfiket, självständigt och naturvetenskapligt arbetssätt och innehåller uppgifter som riktar sig direkt till eleverna och kompletteras med information och inspiration till ansvarig pedagog. Under 2024 har ett större inventeringsarbete genomförts för att uppdatera innehåll och utseende. Olika metoder för smidigare distribution har testats. En digital bokning av lådorna på Navets hemsida har lanserats. Utlåningen av lådorna kom igång under 2024 och en utökning av antalet lådor planeras för 2025.

Tekniktrappan

Projektet Tekniktrappan som drivs i samverkan med IUC Sjuhärad genomförde sitt andra år 2024, vilket innebar upprepning och systematisering av insatserna från 2023. Det i sin tur innebär kontinuitet, bättre framförhållning för skolor samt att kontaktnät har byggts upp vilket underlättar kommunikationen. Aktiviteterna inom Tekniktrappan genomförs för att väcka teknikintresse hos elever från förskola till gymnasium, att synliggöra tekniska yrken och i slutändan bidra till att fler unga söker sig till tekniska utbildningar.

Under våren utvärderade projektledningen satsningen för att under hösten skicka in en ansökan om förlängning under 2025 - 2027. Ansökan godkändes 20 december. Ett exempel på resultat från Tekniktrappan är hur Sven Eriksonsgymnasiet ökat antalet sökande till teknikprogrammet med 35% (32 elever), där lärarna ser en stark koppling till samverkan med Tekniktrappan.

Drömstaden

Vårterminen 2024 gick Drömstaden i mål för åttonde året i rad. Sammanlagt 11 klasser lyckades ta sig till finalen och hade därmed genomfört minst 20 övningar inom hållbar utveckling som skickats in till Navet för feedback av totalt 40 möjliga. Under läsåret 23/24 utvärderades Drömstaden av Ekovera för att undersöka hur elevers kunskaper, attityder och värderingar om hållbar utveckling, samt lärarnas erfarenheter av undervisning inom detta område påverkades av att delta i Drömstaden under ett läsår. Slutsatsen blev att eleverna får en förbättrad kunskap om hållbar utveckling, att det finns utmaningar och variation i elevernas engagemang samt att lärarna tyckte det var roligt och värdefullt men att tidsåtgången var en utmaning. Därtill gjordes medskick för ytterligare utveckling och anpassning av konceptet för att möta både elevers och lärares behov mer effektivt. Hösten 2024 startade en ny omgång av Drömstaden upp, för nionde året i rad. Även detta läsår deltar 11 klasser i Drömstaden.

Navet kompetens

Under 2024 har Navet mött 1 109 lärare och förskollärare i olika kompetensutvecklingsinsatser inom naturvetenskap, teknik, matematik och hållbar utveckling. Utöver det har Navet mött 872 personer i framför allt andra förvaltningar och kommunala bolag i olika utbildningsinsatser. Särskilt värt att nämna är hållbarhetsutbildningar för all

personal i Kulturförvaltningen i Borås Stad, samt under Hållbarhetsdagen för Marks kommuns förvaltningsledningar och presidier.

Under perioden har två öppna hållbar utveckling-utbildningar för lärare från samtliga sjuhäradskommuner genomförts, en för F–6-lärare och en för 7–9-lärare. Båda hade god uppslutning och fick positiva reaktioner från deltagande lärare.

Roligt att nämna är också de två kompetensutvecklingar Navet haft under våren för förskolepersonal från två förskoleområden i Filipstads kommun.

2024 var det tredje året i rad som Göteborgs Universitet i samverkan med Navet genomförde en universitetskurs om 7,5 hp för att stärka förskolepedagoger inom ämnena fysik och teknik - *Fysik och teknik i förskolan*. Kursen blandar föreläsningar med praktiska moment och övningar och hålls dels på plats på Navet och på Chalmers i Göteborg. Träffarna varvas med zoom-möten med än mer teoretisk kunskap kring framförallt fysik. Kurserna har varit oerhört uppskattade och pedagogerna som har gått har upplevt att de fått, utöver kursens faktiska innehåll, dela erfarenheter och på så vis skapa nya nätverk där mycket kollegialt lärande sker mellan kollegor – oavsett vart de arbetar i landet. 2024 var antalet sökande rekordhøgt och kursdeltagarna kom hela vägen från Umeå i norr till Halmstad i söder.

Under 2024 fortsatte också Herrljunga kommuns matematiksatsning, vilket innebar att Navet träffade alla förskollärare och fritidspersonal vid två tillfällen och hade kompetensutveckling inom matematik.

Tillgänglighetsarbete

I enlighet med verksamhetsplanen genomfördes under 2024 en genomlysning av Navets tillgänglighetsarbete. Det övergripande målet var att skapa en än mer inkluderande verksamhet, där fler människor kan delta och ta del av våra erbjudanden, oavsett förutsättningar. Navet träffade under våren funktionshinder- och tillgänglighetskonsulenter från Borås Stad för att diskutera möjliga samarbeten, samt lyssnade till Alfons Åbergs Kulturhus som gjort ett gediget tillgänglighetsarbete. Dessutom har några medarbetare deltagit i föreläsningar om hörtillgänglighet och allmän tillgänglighet i besöksmål, samt att vi sått ett frö till att tala om universell utformning i samband med framtagande av nya utställningar, skolprogram och aktiviteter.

Arbetet resulterade i en tillgänglighetspolicy:

"Navet arbetar kontinuerligt med att utveckla och förbättra verksamheten för att skapa en inkluderande och tillgänglig miljö för alla besökare. Navets målsättningar inom bemötande, digital miljö och fysisk miljö speglar detta engagemang:

Målsättning bemötande: All personal på Navet ska bemöta besökare på ett inkluderande och välkomnande sätt, oavsett besökarens bakgrund eller behov. Vi strävar efter att upprätthålla en hög servicenivå där varje individ får en positiv upplevelse.

Målsättning digital miljö: Navet följer aktivt tillgänglighetsstandarder och riktlinjer, med målet att främja inkludering och jämlikhet i vår digitala närvaro.

Målsättning fysisk miljö: Navets miljöer är begripliga, tillgängliga och inkluderande för alla människor som besöker oss. Vi prioriterar åtgärder för att anpassa våra utrymmen för att det ska bli så bra som möjligt för så många som möjligt."

Under det kommande året fortsätter arbetet med att systematisera tillgänglighetsarbetet samt genomföra konkreta insatser och förbättringar. Det finns en strävan att göra skolprogrammen mer tillgängliga för alla elever. Navet kommer att se över hur aktiviteter kan anpassas för att bli ännu mer inkluderande, med särskilt fokus på tydlighet och användarvänlighet. Samtidigt pågår en genomgång av lokalerna för att säkerställa att avdelningsnamn och kartor över utställningen är så begripliga och lättillgängliga som möjligt. Det kommer både att förbättra besökarnas upplevelse och säkerställa att Navet uppfyller högt ställda krav på tillgänglighet.

Navet mötesplats

Inom Navet mötesplats ingår flera verksamhetsområden såsom besöksmålet, konferens, delaktighet och framtidstro samt meningsfull fritid. Navet ska erbjuda intresseväckande, unika och inspirerande miljöer och aktiviteter för både boende och besökare i Sjuhärad. Devisen vi arbetar efter är "ett hus fyllt av möjligheter med fler besökare där och när det inte är fullt".

Besöksmålet

2023 var ett rekordår för Navets publika verksamhet med totalt 35 000 besökare, vilket överträffade den tidigare toppnoteringen från "dinosaurieåret 2016" med 29 426 betalande besökare. Även 2024 började starkt med en tydlig trend av ökade besökstal från onsdag till söndag. Sommarmånaderna 2024 visade dock ett 15% lägre besökstal än 2023, främst i augusti. Trots detta nådde vi totalt 36 220 besökare för året, tack vare en stark start och höst.

Navets besökare är mycket nöjda, vilket återspeglas i det höga betyget på Google, 4,8 av 5. För att fortsätta vara ett attraktivt besöksmål och samtidigt stärka det vetenskapliga kapitalet hos våra besökare, arbetar Navet kontinuerligt med att erbjuda olika aktiviteter. Under ett verksamhetsår erbjuder vi workshops, shower och visningar, ofta i samband med loven men även vid speciella tema- och fokusdagar som Pi-dagen, Astronomins dag och Nobelveckan.

Under hösten kunde våra besökare träffa Alfons Åberg i ett nytt samarbete. Vi samkörde uppdraget för den publika verksamheten med skolverksamheten genom att på förmiddagen möta bokade barngrupper och på eftermiddagen erbjuda alla besökare ett gästspel med berättande, skådespel och experiment.

Nytt för årets sommarsäsong var att vi bemannade med både ordinarie- och helgpersonal. Vi testade ett nytt koncept med onsdagsaktiviteter ledda av ordinarie personal. Aktiviteterna var utvalda av pedagogerna och utformade för att vara enkla exempel på experiment och utmaningar för helgpersonalen att arbeta vidare med under helger och lov.

Utvecklingen av helg- och lovverksamheten fortsatte under hösten med fokus på att utveckla årshjulet för bättre översikt och möjlighet till framförhållning och planering av aktiviteter, resurser och kommunikationsinsatser.

Höstlovet är den mest besökta veckan på året. Temat i år var kemi och besökarna bjöds på experimentshow tre gånger per dag från scenen i Kuben. Huset var Halloween-dekorerat och precis som förra året öppnade vi upp temat redan onsdagen före lovet. I år testade vi ett nytt koncept med en Spökpromenad under kvällen efter ordinarie öppettid. Vi ville bjuda in till Navet "behind the scenes" och erbjuda något nytt, spännande och exklusivt. Alla 300 biljetter såldes snabbt slut och vi planerar nu för två Spökpromenader 2025.

Under jullovet möter besökarna ett hus fyllt med aktiviteter, utställningar och pyssel med jul- och vintertema. I Kuben, Navets stora eventhall, presenterade våra guider en kortare eldshow vid tre tillfällen per dag. Navet är den perfekta platsen för familjen då det finns något att upptäcka för alla åldrar, vilket återspeglas i vår besöksstatistik. Vi är stolta över att andelen vuxna/barn är ungefär 45/55 år efter år.

På helår var målet att möta lika många besökare som 2023 och det har vi nått. Intäkterna för entré och butik är något högre än 2023, vilket är ett resultat av både något fler besökare och ökad försäljning. I augusti fick vår designer i uppdrag att se över butikens utformning och utbud med målbilden att skapa en mer lättöverskådlig och inbjudande miljö. Nya artiklar har köpts in och testas nu i butiken för att se vad som tilltalar våra kunder.

Konferenser

Under året har drygt 200 möten och konferenser arrangerats i Navets lokaler. Därmed är konferenser fortsatt en viktig inkomstkälla för Navet och ett sätt att se till att lokalerna nyttjas de tider då varken skola eller allmänhet nyttjar lokalerna. 1 augusti började Navets nya administratör med särskilt ansvar för konferenser med uppdrag att driva och utveckla Navets konferensverksamhet framåt.

Ungas Delaktighet i Sjuhärad

Utöver att möta besökare publikt och på konferenser arbetar Navet med att skapa delaktighet och framtidstro. Under 2023–2024 drev Navet till exempel det tvååriga projektet **Ungas Delaktighet i Sjuhärad** tillsammans med Borås Stad, Svenljunga kommun och Marks kommun med stöd av Boråsregionens DRUM-medel. Projektet syftade till att öka ungas delaktighet i olika beslutsprocesser och förbättra möjligheterna till en meningsfull fritid. Fokus har legat på att utveckla arbetet inom och mellan befintliga verksamheter genom att tillskjuta resurser för att testa och utveckla metoder. Sammanlagt har drygt 15 metoder utvecklats och/eller testats. Ett exempel på sådan metod är "Bryggan" som handlar om att skapa en brygga mellan den anpassade gymnasieskolan och de fritidsaktiviteter som erbjuds för unga med intellektuell funktionsnedsättning, där skolans förtroendekapital tas tillvara genom att fritidsaktiviteter, och personal inom densamma, introduceras under skoltid så att det blir lättare och tryggare för elever att delta i nya sammanhang på fritiden. En annan metod är elevrådsnätverk som syftar till att samla de vuxna som är elevrådsansvariga för erfarenhetsutbyte och utveckling av elevrådsarbetet så att det blir mer elevdrivet. Elevrådsnätverket har också möjliggjort att metoden "elevråd som remissinsats" har kunnat utvecklas där elevråden skapar en struktur som möjliggör för tjänstepersoner att informera och ställa frågor till unga, vilket ökar ungas delaktighet i kommunala beslutsprocesser. Andra

metoder som utvecklats och testats inkluderar bland annat en demokratigrupp i anpassad gymnasieskola med koppling till det lokala Funktionshinderrådet, ungas delaktighet i bostadsområden och på områdesdagar samt olika upplägg för möten mellan unga och kommunala tjänstepersoner och förtroendevalda.

En referensgrupp bestående av nio ungdomar har under projektet initierat, diskuterat, genomfört och utvärderat metoder och aktiviteter för att säkerställa att projektets insatser är relevanta för målgruppen och utformade utifrån ungas egna perspektiv.

Socialt hållbart föräldraskapsstöd

Ett annat projekt för att arbeta med social hållbarhet är **Socialt hållbart föräldraskapsstöd i Borås** där Navet har rollen att utveckla meningsfulla, lärande aktiviteter för barn 6–12 år med utlandsfödda föräldrar. I samband med att berörda föräldrar deltar på föräldraskapsutbildningen ABC, får deras barn delta på aktiviteter inom kemi, astronomi, matematik och fysik. En annan viktig del av projektet har varit att utveckla Navets bemötande. Navet har därför inkluderat helgpersonal/ungdomar i genomförandet, vilka har blivit inspirerande förebilder för de yngre barnen. Ett annat sätt att närma sig målgruppen har varit att delta på områdesdagar, tex Norrbydagen, Hej Hulta och Hässlefest.

Lånekortet "Upptäck Navet"

Det är viktigt för Navet att sänka trösklar och tillgängliggöra vetenskap för alla. Därför har Navet under 2024 lanserat konceptet **"Upptäck Navet"**. Dessa lånekort möjliggör för familjer att besöka Navet kostnadsfritt. Kortet administreras av familjecentraler/mötesplatser i respektive kommun och det är kommunerna själva som avgör vilka familjer som ska få tillgång till kortet. Under 2024 har åtta kort startats igång i samverkan med Marks kommun, Svenljunga kommun samt Borås Stad. Kortet har blivit mycket uppskattade och under perioden 1 januari – 31 december har 1 277 personer kunnat besöka Navet tack vare lånekorten.

Kollo

Ett annat sätt att arbeta med meningsfull fritid är att erbjuda kollo på lov. Under både sportlovet och påsklovet 2024 erbjöd Navet ett uppskattat programmeringskollo för barn i mellanstadiet. Målet med kollot var att ge deltagarna en grundläggande introduktion till blockprogrammering med Scratch, ett lättillgängligt verktyg för att skapa och förstå kod. Programmeringskollot var uppdelat i tvådagarskurser, där barnen fick möjlighet att utforska programmering i en inspirerande miljö. Under sportlovet hölls två grundkurser, medan Navet under påsklovet för första gången körde en grundkurs följt av en fortsättningskurs. Grundkursen riktade sig till nybörjare, medan fortsättningskursen var öppen för alla med motsvarande kunskaper, även om de inte deltagit i tidigare kurser.

Programmeringskollot är ett samarbete med Ericsson i Borås, vilka ställer upp med två personer som handleder barnen. I år var det Rebecca och Alexander, vilka gjorde en strålande insats. Rebecca blev en förebild för de tjejer som var med på kollot. Några citat från barnen:

"Tänk att få ha lunchrast på ett science center!"

"Det var roligare än jag trodde!"

På sommarlovet erbjöds Byggkollo vid fyra tillfällen á två dagar. Byggkollo är en gemensam satsning av Navet, RO-gruppen och Bostäder i Borås med stöd från Sparbanksstiftelsen Sjuhärad. Syftet är att ge barn från en bred bakgrund möjlighet till en meningsfull fritid och att väcka deras intresse för samhällsutveckling och byggbranschen. Temat för årets byggande var mulmholkar: ett flerbostadshus för insekter, fladdermöss och fåglar.

Navet utvecklingsarena

Navet är både projektägare och projektpartner i flertalet projekt, både regionala, nationella och internationella. Inom ramen för verksamhetsområde Utvecklingsarena har fokus legat på att följa upp de projekt som löper mot sitt slut, analysera resultat samt undersöka behov och förutsättningar för fortsättning. Navet avstår emellertid i att vara formell projektpartner i förlängningen av Klimatneutrala Borås 2030 men fortsätter samverkan i form av aktiviteter och insatser.

Ansökningar har lämnats in till Energimyndigheten (avslag) respektive Vinnova (avslag) avseende vidareutveckling av samarbetet runt kommunikation och kunskapshöjning kring hållbart vatten.

I juni var Navet värd för den 4:e transnationella möteskonferensen för **SCI-CO+** med deltagare från Sverige, Italien, Irland och Rumänien. Syftet var att utvärdera projektets framsteg och planera framtida aktiviteter. Under mötet presenterades den slutliga modellen och metodologierna för SCI-CO+, tillsammans med resultat från fokusgrupperna och de första fyra numren av SCI-CO+ Magasinet. Projektets digitala plattform, SCI-CO+ portalen, lanserades också. Ett panelsamtal med externa intressenter från näringsliv och akademi organiserades i samband med konferensen. Deltagarna diskuterade digital informationsöverföring och gavs insikter om projektets syfte och framsteg. SCI-CO+ utvecklar innovativa utbildningsmetoder för att stödja yrkesutveckling, inklusive e-lärande och praktikplattformar. Genom samarbete mellan länderna syftar projektet till att förbättra utbildningskvaliteten och skapa yrkesmöjligheter anpassade till lokala behov. I projektet har en bok tagits fram med olika perspektiv på vetenskapskommunikation. Navets bidrag har varit ett kapitel som främst handlar om skapande av digitala upplevelser, som livesändningar och digitala stationer, relaterade frågor som tillgänglighet och mediahantering.

En fördjupad dialog inom ramen för **Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad** ledde till ett beslut 20 december från Västra Götalandsregionens miljö- och regionutvecklingsnämnd om att inom ramen för kunskapsnodsarbetet 2025 testa att sprida modellen Destination Gymnasiet med bas på Navet. Destination Gymnasiet handlar om att erbjuda niondeklassare utan betyg i matte kostnadsfri extrahjälp för att bli godkända i matematik.

Även projektet **Tekniktrappan** beviljades medel den 20 december från Västra Götalandsregionens miljö- och regionutvecklingsnämnd om att fortsätta utveckla samarbetet

kring barn och ungas teknikintresse, näringslivets kompetensförsörjning och kommunernas strategiska skola-arbetsliv samverkan. Projektet väntas genomföras under 2025–2027.

Navet drift

Direktionen för Boråsregionen gav i samband med sitt beslut om verksamhetsplan och budget för 2024 kansliet i uppdrag att se över den långsiktiga finansieringen av Navet science center gällande drift och investeringar. Trots en stadig tillväxt med kraftigt stigande intäkter är verksamheten ansträngd ur ett ekonomiskt perspektiv. Detta beror i huvudsak på att grundfinansieringen på grund av omvärldsfaktorer inte täcker de löpande kostnaderna samt att Skolverket minskat sitt bidrag till verksamheten. Navet har också varit verksamt i nuvarande lokaler i Simonsland i cirka 20 år, vilket innebär ett ökat behov av reinvestering i lokalerna, men också ett ökat långsiktigt investeringsbehov i syfte att erbjuda attraktiva och ändamålsenliga utställningsmiljöer för Navets målgrupp. En arbetsgrupp bestående av ekonomichefer från medlemskommuner, kansliet och Navet arbetade under våren och början på hösten med att analysera situationen. Slutsatserna presenterades vid Direktionsmötet i december.

Breddat uppdrag

Navet har under de senaste tre åren, i linje med sin affärsplan, tagit flera viktiga steg mot att komplettera sitt grundläggande uppdrag med att öppna upp verksamheten för fler besökare och konferenser. Ambitionen att utveckla verksamheten i linje med det breddade uppdraget har bland annat lett till en fördubbling av antalet besökare. För att möta förändringar i verksamheten, både vad gäller uppdrag och arbetsmiljö har det varit viktigt att sätta strukturer samt definiera rutiner och processer. Under året har bl a ett flertal rutiner fastställts, en risk- och väsentlighetsanalys genomförts, en kris- och beredskapsplan tagits fram liksom en 4-årsplan för skyddsronder. Under våren arbetades en ny värdegrundsplattform fram och till den knöts en varumärkesstrategi. Inför sommaren bjöds hela personalen; både ordinarie och timanställda in till en tvådagars uppstart inför sommarsäsongen. I augusti genomfördes en studieresa på temat biologisk mångfald till Nordens Ark och Havets hus, samt en grupputvecklingsdag om värdegrund. Internt lärande samlas en eftermiddag i månaden i det sk "Tisdagskompetens" dit alla medarbetare samlas för att ta del av varandras presentationer och omvärldsbevakning mm.

Hållbarhetsdiplomerade

I slutet av vårterminen blev Navet Hållbarhetsdiplomerade i enlighet med kraven i Standard för systematiskt hållbarhetsarbete (1:2023), som första verksamhet i Sverige.

Hållbarhetsdiplomeringen har varit en vidareutveckling av Navets mångåriga arbete med hållbarhet, där Navet tidigare varit Miljödiplomerade, men nu kunnat bredda diplomeringen i och med den nya standarden.

Informationshantering

Navet hanterar, likt många organisationer, mycket information i olika format. En arbetsgrupp har formerats för att under 2024 göra en översyn av befintlig SharePoint med uppgift att se

om det behövs något annat system eller om ändringar, nya strukturer och tillämpning av regler kan göra att situationen kring informationshanteringen och internkommunikationen blir tydligare och enklare.

Arbetsgruppen har beslutat att vidareutveckla Navets befintliga SharePoint som en plats för i huvudsak tre olika typer av informationsmaterial:

- reglerade dokument som tex upprättade handlingar, avtal och policys
- arbetsmaterial som tex instruktioner och manus
- bilder och rörligt material för kommunikation

Olika typer av material med olika krav gör att olika regler kommer att behövas på olika sidor av Navets SP. För att arbeta med punkt 1. har vi kopplat ihop vårt projekt med Kommunalförbundets arbete med att revidera centrala policys, rutiner, förteckningar och dokument som rör dataskydd och informationssäkerhet och informationshanteringsplan. Kommunalförbundets projekt sträcker sig över 2025 med mål att upprätta en utbildningsplan med basutbildning för alla medarbetare samt fördjupade utbildningar utifrån roll och befattning. Punkt 2 och 3 omhändertas av grupper indelade utifrån profession och arbetsuppgift på Navet. För systematisering av bilder och rörligt material under punkt 3 har en ny särskilt anpassad sida skapats under Navets befintliga SharePoint.

Kommunikation

2024 var Navets prioriterade målgrupp barnfamiljer i Göteborgsområdet. Detta var en medveten satsning utifrån att kännedomen om Navet som besöksmål är låg bland göteborgarna, samtidigt som det bara är 45 minuters resväg från Göteborg till Borås. Främst har vi satsat på riktad marknadsföring på sociala medier men vi har också prioriterat strategiska reklamtyr vid t.ex. Korsvägen och Delsjömotet. Satsningen har gett resultat, under sommaren såg vi en tydlig ökning av förstagångsbesökare från Göteborg.

Navet valde ett nytt grepp gällande 2023 års verksamhetsberättelse där vi valde att göra en publik produkt där vi presenterar Navets arbete. Det resulterade i en härligt layoutad katalog, fullmatad med inspiration och exempel på hur verksamheter nyttjar Navets resurser. I februari skickades den ut till samverkanspartners, skolor, förskolor och kommuner i Sjuhärad. Initiativet blev uppskattat och vi avser fortsätta på samma sätt kommande år.

Under 2024 genomfördes också ett gediget varumärkesarbete med syfte att ta fram en gemensam värdegrund som ska genomsyra alla verksamhetsben på Navet. Utifrån det påbörjades också arbetet med att utveckla Navets visuella identitet så att den tydligt speglar våra kärnvärden Kraft, Karisma och Kreativitet.

Utställningarna

I februari började Navets nya designer. Fokus har legat på att lära känna verksamheten, kollegor och investeringsbehov. Under våren köptes bord, stolar och bänkar in avsedda för offentlig miljö i grönt, orange och beige till både foajén och Möteshubben och ger på så sätt mer plats för besökare som vill sätta sig ner och fika eller äta medhavd lunch. Genom att

möblera foajén och Möteshubben med samma typ av möbler blir också båda ytorna mer flexibla och kan möbleras separat och tillsammans utifrån behov och verksamhet. I Makern gjordes ett omtag, så att rummet kan utnyttjas för skolbesök inom teknik. Möbleringen är flexibel så att både skolprogram inom programmering och skolprogram inom praktisk teknik, med snickarbänkar och verktyg, kan köras här.

Fokus under året har i övrigt varit att laga och underhålla befintliga utställningar samt att genomföra en miniutveckling av hållbarhetsutställningen Hubben. Denna "miniutveckling" syftade till att påverka det publika flödet och addera ett par upplevelser för att få fler att uppehålla sig längre tid i utställningen. I samband med detta hann vi också byta ut åldrad belysning för en mer energieffektiv lösning i stora delar av huset.

Tillgänglighetsfokus har bland annat lett till att ytterdörren nu kan öppnas automatiskt och gränssnitt har gått från att vara textbaserade till att innehålla symboler. Toaletter i foajén har totalrenoverats och fått ny färgsättning för att ge känsla av lekfullhet och med kontraster för att uppnå tillgänglighet. För att locka till både skratt och ökad kunskap finns en stor gul knapp på varje toalett som startar olika ljudspår med både fakta om vatten och pruttar i ljudformat.

Fokuset på tillgänglighet innebar även ett omtag kring samtliga avdelningsnamn för att skapa ökad förståelse av avdelningarnas innehåll för våra besökare. Endast ett av de befintliga avdelningsnamnen behölls (Astronoma) och resten fick ny skrud för att kunna förstås på flera språk, uppmuntra till aktiva besökare och berätta om avdelningarnas innehåll. Exempel på nya avdelningsnamn är Upptechna, Aqua, Kreativa och Ecologica. Nästa steg i tillgänglighetsarbetet blir att under 2025 ta fram kartor över huset och skyltar i avdelningarna.

Under hösten startade arbetet med skapandet av en ny utställning om elektricitet och magnetism på Navets övervåning som kommer att invigas våren 2025.

Sammanfattningsvis går det bra för Navet. Att stimulera intresset för naturvetenskap, teknik, matematik och hållbar utveckling är roligare och viktigare än någonsin!